

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo ocelotno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
za celo leto 7.—
za Nemčijo ocelotno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanila, zahvale, osemrnišice itd.:
enostopna pettivrsta po 2 vlin.
Poslano:
enostopna pettivrsta po 40 vlin.
Izhaja vsak dan, izvenredno no-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nevtralnost balkanskih držav.

(Izvirno poročilo »Slovenec«, — A. B.)

Sofija, 18. aprila 1915.

Ministrski predsednik in minister zunanjih zadev dr. Radoslavov je dal te dni razglasiti po svojih časopisih, da z ozirom na tolikokrat svečano objavljeno bolgarsko nevtralnost on ni več tako apodiktichen, brezpogojno trdovraten, kakor v poprejšnjih fazah. Sedaj govori tako: »Mogoče je, da ne bomo mogli nevtralnosti ohraniti do kraja.« — Ta izjava ima velik vpliv na duh nereda. Bolgarki vojak v rezervi se precej drugače počuti, kakor poprej, ko je mislil, da se bo večno pražil v ponvi nevtralnosti.

Prvo vprašanje je sedaj: Kdaj se začne bolgarska akcija in v kateri smeri ali pri katerih pogojih se bo delovalo?

Dr. Radoslavov je po svojih listih tudi pojasnil vzroke, zaradi katerih se akcija še mora odlašati; ti so: prvič strah pred »dolgo vojno«, katere Bolgarija ne bi mogla prenesti; drugič: nezmožnost vojskovanja, ako Bolgarija ne dobi »močne pomoči od drugih«.

Istina je, da ako rečemo, da nobeden Bolgar ne želi, da bi se vpletla Bolgarija v dolgo in hudo vojno. Male države, ne samo take kakor Bolgarija, ki je vodila pred kratkim dve vojni, nego tudi take kakor Rumunija, ki že davno ni vojevala, ne morejo vztrajati tako dolgo v vojni, kakor vidimo velike države. In zato so s početka vse bolgarske stranke enoglasno zahtevale, naj se drži stroga nevtralnost.

Zgodovina dokazuje, da večina važnih vojn ni trajala dalje nego eno leto. Tudi ta vojna po prepričanju bolgarskih državljanov in politikov ne bo trajala nad leto dni. Saj se že bližajo znamenja miru.

Vse tri države, Bolgarija, Grčija in Rumunija, so v takih odnosih proti velikim dogodkom, ki se vrše okoli njih, da je nastop katerekoli ne samo odvisen od nastopa drugih, nego bode povzročila nastop ostalih.

Ako bi se sprejel v Atenah predlog Grčije, da nastopi Grčija ter bi ta mobilizirala, potem stori to precej tudi Bolgarija; kajti — kakor je izjavil dr. Radoslavov pri isti priliki, ko je govoril o mogočnosti narušjenja nevtralnosti — ako bi se uredil nov režim v Carigradu, katerega bi se udeležili tudi Grki, pri tem ne bi mogli Bolgari ostati ravnodušni. Precej po Grkih bi udarili tudi Bolgari, ne da bi gotovo točko reševali, da se okoristijo s kakim deležem ali grizljajem. Ako bi pa Bolgari prvi dali signal, potem se tudi Grčija, ne bi vzdrževala,

a bi istotako postopala. Romuni so o tej eventualnosti istega mnenja, kakor Grki. Ministri obeh držav trdijo, da bi bile že davno njihove armade stopile v akcijo, ako bi jih Bolgarija ne bila zadrževala.

Ako bodo Romuni in Grki še dalje ostali neodločeni, znajo vzeti Bolgari iniciativo. Potem je pa nastop ostalih sosedov precej gotov. Ako pa nastopijo ostali bolj pozno, zna pa to biti samo Bolgarom v korist.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Uspeh vzhodno od Užoka.

Dunaj, 23. aprila. Uradno se razglša: Splošen položaj se ni izpremenil. Ob karpatski bojni črti na nekaterih točkah boji s topovi, v katerih je naša artiljerija v odseku Nagypolany, nemška artiljerija pa pri Koziowi uspešno učinkovala. Pred postojankami na prelazu Užok je po končanem naskoku primeroma mirno. Vsi ujetniki potrjujejo, da je imel sovražnik težke izgube. Vzhodno od sedla je bilo osvojeno večeraj neko močno sovražnikovo oporišče. — V jugovzhodni Galiciji in v Bukovini ni nobene izpremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Položaj neizpremenjen.

Berlin, 23. aprila. Veliki glavni stan: Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

»Münchener Neueste Nachrichten« prinašajo: Petrograd, 22. aprila. Generalni štab poroča: V vzhodni Galiciji smo v noči na 20. april zavrnili avstrijski napad pri Gorlicah. 19. t. m. je sovražnik večkrat brezuspešno napadel v Karpatih naše postojanke pri Werch Baboki, Jablonki, in Porohyh, severno od Babeze. Sovražna ofenziva se je na višini pri Porohyh, ki smo jo vzeli, odlikovala po posebnih trdovratnosti. Sovražne izgube so zelo velike. Dosedaj na tem kraju ujetih 500 mož. Na ostalih delih cele fronte se ni nič izpremenilo.

Nemško zračno brodogeje je 20. t. m. zmetalo okoli 100 bomb na Bialystok. Ubile in ranile so 6 civilnih oseb, drugače pa ni posebne škode. V noči 20. t. m. je »Zepelin« metal bombe na mesto Ciechanow. Naša zračna ladja »Ilja Muromec« je uspešno bombardirala kolodvor v Soldau.

RUSKA POROČILA.

Petrograd, 23. aprila. Iz glavnega stana ruskega generalnega štaba se poroča: V noči dne 20. t. m. smo ustavili močan sovražni sunek proti Gorlicam. Dne 19. t. m. je v Karpatih sovražnik napadel naše postojanke pri Jablonki in severno od Pataka. Ofenziva nasprotnika proti našim višinskim postojankam pri Nagy — Polani se nadaljuje. Na ostalih delih fronte je mir.

»Nowoe Vremja« poroča, da je nova razvrstitev ruskih čet na karpatski fronti končana in da bodo Rusi zopet nastopili proti avstrijsko-nemški fronti. Rusko vodstvo namerava prelaz Užok s sosednjimi višinami zavzeti za vsako ceno.

»Ruskoe Slowo« piše, da končna in neizogibna odločitev karpatske bitke še ni prišla. Armada generala Borojeviča brani svoje postojanke z izredno hrabrostjo in četam nadvojvode Jožefa Ferdinanda, generala Lisingena in generala Cibulke se je posrecilo, da so v dolgosti 250 vrst zopet zavzele svoje prejšnje postojanke na severnem pobočju Karpatov med Užokom, Prutom in Dnjestrom. Zavezniki so se ustavili severno od glavnega karpatskega grebena, in dokler se jih ne prisili, da se od tu umaknejo nazaj na Ogrsko, toliko časa se v Rusiji karpatskih bojev ne sme optimistično presojati. V Karpatih je skupno do pet milijonov vojaštva, ki zasleduje seveda dvojni cilj: Rusi bi radi potisnili zaveznike na Ogrsko, ti pa povsod hočejo vreti Ruse iz Galicije. Kdo bo svojo namero prvi uresničil, se seveda ne more reči.

Na Poljskem so v teku nova podjetja velikega obsega proti Osovjeu in mogoče tudi proti Varšavi. Posebno živahno delujejo letalci, ki letajo v skupinah po 15 do 20 in mečejo bombe. Tudi boji ob Bzuri so postali zelo živahni.

»Utro Rossij« povdarja znatna ojačenja, ki jih vozijo zavezniki na fronto in ki ovirajo ruska podjetja. Rusom je skoro nemogoče, da bi spravili na fronto potrebno težko artiljerijo.

»Ruskoe Vjedomosti« opisujejo srdite boje, ki so se razvili v okolici Przascznycy, ki je popolnoma porušen.

»Ruski Invalidi« glasilu vojnega ministrstva, piše: Središče dogodkov je prejšnjega karpatska fronta, kjer so Avstrijci dobili močna ojačenja. Naša ofenziva na črti Telepec — Zeliö — Nagy — Polany se je zato ustavila, ker razpoložljive železnice vsled sedanjih težavnih razmer ne zadostujejo za dovoz. Od Avstrijev in Nemcev sporočeni uspehi so le delni uspehi, ki na naš ugoden celoten položaj ne vplivajo. Za-

vezniki hitro utrjujejo svoje postojanke, da bi zadržali našo ofenzivo, katero pričakujejo v najkrajšem času.

PREGLED SEDANJEGA OZEMLJA NA VZHODNEM BOJIŠČU.

Dunaj, 24. aprila. (C. kr. kor. urad.) Iz vojnega časnikarskega stana se poroča: Ker se je zdaj ustavil tudi tretji siloviti sunek ruskih množic, morebiti ne bo nezanimiv kratek pregled, kako da se je upodobil obojestranski dobiček prostora tekom mnogih in dolgih bojev. To nam predstavlja bojna črta, ki jo drže zvezne vojne sile danes zasedeno, nasproti kateri leže sovražne čete splošno v kratki razdalji. Bojna črta se razteza, če izvajamo posamezne skupine, ki se nahajajo na nemški strani na ruskem ozemlju, da krijejo ozemlje Klajpede (Memel) in Tylže (Tilsit), od Njemena v skoraj povsod popolnoma zaključeni črti do rumunske meje vzhodno od Črnovic. Na severu je čez mejo Vzhodne Prusije izdatno potisniena naprej in deli nato zahodno ozemlje Ruske Poljske splošno ob Bzuri, Ravki in Nidi v dva nenačakana dela, od katerega se nahaja izdatno večji del v poseti zaveznikov in se razteza nato južno od Visle na gališko zemljo. Tu tvorijo spodnji Dunajec, Biala in črta, ki se razteza v okolici sedla Kanječna, tisto ozemlje, ki loči v naši posesti nahajajočo zahodno Galicijo od srednje in vzhodne Galicije.

Bojna črta se obrne nato proti vzhodu in se razteza splošno v Karpatih, ki si jih ne smemo predstavljati kot strnjeno gorovje, marveč tvorijo široko ozemlje s številnimi gorskimi hrbti in vrhovi, ki nudijo tako to, kakor tudi onostran ogrske meje veliko množino ugodnih postojank. Po dolgih bojih se je Rusom prodiranje v ozemlju udrine Dukla popolnoma zabranilo in zadovoljiti so se morali, da so le nekoliko pomaknili svoje postojanke na ogrskih tleh do črte Zboro — Sztropko — Virava naprej. Naprej od tu proti vzhodu se razprostira bojna črta tesno ob ogrski meji in prestopi kmalu na gališko zemljo, kjer se približa celo pri Horodenki Dnjestru in obsega končno celo Bukovino izvzemši mali trikot pri Nowosielci vzhodno od Črnovic.

Bistveno se omejuje ruski dobiček na tiste dele vzhodne Galicije, ki so se morali prepustiti sovražniku po bitkah pri Lvovu. Veliko drugo prodiranje Rusov jim ni niti omogočilo, da bi bili mogli v celem obsegu zavarovati tiste dele na Ruskem Poljskem, ki leže zahodno od Visle; ko je bil odgnan sovražnik, je sledilo, da je moral velik del tega ozemlja prepustiti nam. Edini uspeh, ki ga je ob tem prodiranju

LISTEK.

Sinovi naše dežele — naš ponos.

Ranjenec, ki je došel v Ljubljano, pripoveduje, kako hrabro se v Karpatih bori s svojimi fanti rezervni poročnik domačega pešpolka št. 17 g. Korent, uradnik tukajšnje c. kr. tobačne tovarne. Poročnik Korent je sin v Ljubljani splošno spoštovanega poduradnika Kranjske hranilnice g. Korenta. Čujmo nekaj podrobnosti: Bilo je 6 km. južno od mesta Dolina. Divjala je huda bitka. Naši so se borili kot levi. Od stotnije, kateri je poveljeval poročnik Korent, se je naposled borilo s poročnikom Korentom še sedem mož proti 700 Rusov na 50 korakov. Može so bili postavljeni tako spretno v grmičevju, da Rusi niso vedeli, da ima poročnik Korent samo sedem mož. Končno sta prišli te stotniji na pomoč dve stotniji z nadporočnikom Klugom ter naskočili Ruse. Prvikrat so Rusi naše odbili. Drugi dan so došle še tri kompanije našim na pomoč. Vojaki 17. pešpolka so prodrli 50 korakov pred Ruse ter nato napravili na Ruse naskok. Ujeli so naši tam 300 Rusov, ostali Rusi so ali padli ali bežali nazaj. Poročnik Korent je rešil tudi neko rusko strojno puško, katero so drugi dan Rusi poizkušali dobiti nazaj. Vrgel je težki stroj na svoje rame ter ga nesel na varno. Tretji dan tega boja se je zopet neka patrulja 17. pešpolka tako odlikova-

la, da je podpolkovnik Ventour odločil, da dobe fantje takoj denarno nagrado. Tako se odlikujejo na bojiščih sinovi naše dežele. Ponos so naš in njen!

Po Najsvetejše v sovražni ogenj.

Poročnik 17. pešpolka g. Korent piše svojemu g. očetu dne 10. aprila med drugim:

Danes sem napravil lepo reč. Prosto-voljno sem se bil prijavil, da grem z gospodom stotnikom Moebiusom in praporščakom Jordo v bližnji trg S., ki je popolnoma izpraznjen in ves razstreljen. In zakaj, kaj bi mislil? Šli smo, da rešimo pred požarom in oskrunjenjem Najsvetejše in druge svete predmete. Srečno smo dospeli v cerkev. Gospod stotnik Moebius je vzel iz tabernaklja Najsvetejše in je vzel seboj, jaz sem pa v zakristiji pobral nekaj cerkvenih prtov in zavil vanje sedem kelihov, krasno monštranco, sv. cerkvena olia, patene in še nekaj drugih stvari, tako da sem imel nositi kakih 15 kg. Z vsem smo srečno dospeli nazaj na našo postojanko in izročili našemu vojnemu kuratu, ki se nam je zelo zahvaljeval. Da to podjetje ni bilo kar tako, ti pojasni naslednje: Mi smo morali skoraj 1000 korakov naprej od naše rojne črte, in to med časom, ko so v mesto padale težke granate. Ena granata je padla komaj 100 korakov od nas, druga je udarila na cesto, po kateri smo šli. A

kljub temu smo vse srečno izvršili in se nepoškodovano vrnili.

Mamo le potolazi, naj nikar toliko ne toži za mano. Saj vojna ne bo vedno trpela, in če sem že vojak, nočem biti samo za parado, marveč hočem v polni meri vršiti svojo dolžnost do Boga in cesarja. Bo pa toliko večje naše veselje ob svidenju! Do tedaj pa Vama pošlila najprisrčnejše pozdrave Vajin sin Franc.

Ruska past.

Pri Powitensku je imel 87. polk težko stališče, ker so se Rusi v svoji dobro pripravljene postojanke najtrdovratnejše držali in imeli za ogenj očitno izvrstno vodstvo. Samo osma stotnija je bila že tako blizu sovražniku, da je mogla spoznati, da se mora tvegati naskok. Rusi so bili že tako ugnani, da so ob našem sunku v begu zapustili svoja kritja, tako da je mogel poveljnik stotnije, nadporočnik Koepf, ujeti samo enega Rusa. Nemudoma poveljevano brzostreljanje je bežeče Ruse razpršilo na vse strani, tako da je bila nova postojanka zavarovana, preden so tovariši v ozadiju sploh vedeli, v kakšno novo fazo je stopil trdovratni boj. Nadporočnik Koepf, ki ni imel časa, da bi poslal nazaj sela, je stotniškemu hornistu enostavno velel trikrat »zatrobiti« »Pozor«, dokler oni v ozadiju niso mategnili ušes. Nato jim je trobentač zatrobil »Naprej!« in tako naznanil, kako je z-

ruskim odporom; veselo so 87ti prikora-kali v novo postojanko.

Sledeči ponočni napad na kraj Boja-no je imel samo ta uspeh, da sta se oba polka, 87. in 27., na 400—500 korakov od kraja trdno ugnezdila, odkoder sta nameravala zjutraj znova navaliti. Zjutraj je pa prihitel od Bojane sem ves zasoplen neki infanterist, ki so ga bili že smatrali za ujetega, in zaklical: »Brž, brž, Rusi se nameravajo udati! Izobesili so bele zastave!«

Neki mlad častnik 27. pešpolka je v naglici zbral skupaj 20 mož in hitel proti kraju. Z vsjo previdnostjo in izkoriščajoč vsako kritje je sledil nadporočniku Koepf mlademu, vročerknemu tovarišu, da bi ga obvaroval morebitne nesreče, kajti sovražniku ni zaupal. Približal se je Rusom na 25 korakov in ravno šel videl, kako se je poročnik z Rusi pogajal. Trenutek nato so pa že zaprasketale sovražne strojne puške; iz vseh hiš in ob celi železniški progi so pokale vmes infanterijske puške in mali oddelek poročnikov je bil, kakor bi ga bil pometel. Nadporočnik je imel komaj še časa svojemu moštvu zaklicati, naj se vrže na tla, ko so že nad njimi završale krogle, goste kakor dež. Rusi so pa v svojem razburjenju in veselju veliko previsoko streljali; kakor hitro je nadporočnik to doagal, je peljal svoje ljudi in rešene 27te, izkoriščujoč vsako kritje, nazaj v dosedanje postojanko. V tej veliki nevarnosti ni izgubil niti enega svojih mož. Ubogi poročnik pa je ostal od tedaj izgubljen in nihče ni zvedel, kaka osoda ga je zadela.

dosegel, je bil ta, da se je končno ustavil ob Dunaju, medtem ko se mu je kmalu zopet iztrgalo, kar si je bil osvojil v prejšnji dobi vojske, namreč ogrsko ozemlje do Homonne in Bukovino. V tretjem velikem prodiranju so v vsem zasedli Rusi 5 do 10 kilometrov široki pas na ozemlju duklanske udrine; brezuspešni so ostali vsi poizkusi, da bi se bili zopet polastili prelaza Užok.

NEMŠKI GENERAL O KARPATSKI FRONTI.

Načelnik generalnega štaba nemške fužne armade general Stolzmann je izjavil dopisniku »Pester Lloyd« na vprašanje, če se je bati, da bi Rusi prodrl karpatsko fronto: »Nikakor! Jaz smatram za izključeno, da bi mogli Rusi prodreti karpatsko fronto. Mirno rečem: to je izključeno. To lahko z vso gotovostjo izjavite, ruski frontalni napadi v Karpatih ne morejo uspeti. Čem bolj Rusi tu napadajo, tem boljše je za nas!«

IZPRED DUKLE.

Berlin, 23. aprila. Vojni poročevalec »Berl. Tagebl.« poroča iz Eperjesa: Po začasnem miru pri Dukli je vsled inicijative naših čet nastopila zopet večja delavnost. Na črti Kozsany—Radoma so naše čete svojo črto pomaknile nekoliko naprej. Na črti Felső—Cserenje—Cseres je imela glavno nalogo artiljerija, katero je popolnoma rešila.

DEŽ V KARPATIH. — NAČRT NIKOLAJA NIKOLAJEVIČA.

Budimpešta, 23. aprila. Poročevalec lista »A Nap« poroča iz Ungvarja: V Karpatih že več dni dežuje. Reka Ung je prestopila bregove, tako da so ob neki vojaške operacije nemogoče. Po izjavi ujetih ruskih častnikov namerava veliki knez Nikolaj Nikolajevič izkoristiti odmor v Karpatih za odločno ofenzivo proti vzhodni Pruski in Turčiji.

V STRELSKIH JARKIH UTONILI.

Krakov, 23. aprila. »Nowa Reforma« poroča, da je v mnoge ruske strelske jarke vsled povodnji ob Dunaju udrla voda, pri čemur je utonilo mnogo ruskih vojakov.

BOJI V BUKOVINI.

Berlin, 23. aprila. Iz Bukarešte se poroča: Cela Romunija z največjo napetostjo pričakuje nadaljni razvoj bojev vzhodno od Črnovic. Navidezno z malimi bojnimi silami pričeti boji dobivajo s tem, da po načrtu posegajo vmes avstrijske rezerve, značaj velike bitke. Po došli poročilih so avstrijske čete pri neprestani ofenzivi na večih točkah prodrle rusko fronto in udrle na rusko ozemlje v Besarabiji in velike dele skrajnega ruskega levega krila potisnile na romunsko mejo.

PRED NOVO RUSKO OFENZIVO?

Berolinski »Nationalzeitung« brzojavljajo iz Kodanja: Glasom »Noveje Vremja« je nova razdelitev ruskih čet v Karpatih dovršena ter se bliža nova ruska ofenziva proti avstro-nemški fronti.

NADVOJVODA PRESTOLONASLEDNIK V JUŽNOZAHODNI GALICIJI IN V BUKOVINI.

Dunaj, 23. aprila. (Kor. ur.) Iz vojnega častniškega stana se poroča: Z ozirom na nadzorovanje armadne skupine pred generalom pehote pl. Pflanzner-Baltinom v južnovzhodni Galiciji in v Bukovini, ki jo je nadzoroval nadvojvoda prestolonaslednik na cesarjev ukaz od 19. do 21. apr. t. l., se celotno poroča: Nadvojvoda je došel v ozemlje te armade 19. aprila. V Kolomeji je sprejel naznanilo armadnega poveljnika. V Kolomeji je ostal nadvojvoda le nekaj časa in se je nato odpeljal v Črnovice, kjer ga je pozdravil deželni predsednik grof Meran. V avtomobilu se je na to peljal nadvojvoda prestolonaslednik na bojno črto, kjer je pohvalil našo izbornu učinkovitost težko artiljerijo. Ko se je vrnil v Črnovice, je v deželnem predsedstvu zaslišal v avdijenci zastopnike duhovščine, deželnega odbora, deželnega šolskega sveta, mestnega občinskega zastopa, policijskega ravnateljstva, trgovske, zdravniške, notarske in inženirske zbornice, kakor tudi odposlaništva prebivalstva črnoviških predmestij in občin. V avdijencah se je nadvojvoda prestolonaslednik poučil o sedanjem položaju prebivalstva in o akcijah vlade. Nadvojvoda prestolonaslednik je obiskal nato vojaške čete na vzhodu; dne 20. aprila je pregledaval severno bojno črto in je ob tej priliki pozdravil tudi neko nemško kavalerijsko divizijo. Popoldne se je vrnil v Kolomejo, kjer je sprejel zastopnike duhovščine, okrožnega sodišča in pa mestne občine. Tretji dan je nadvojvoda prestolonaslednik nadzoroval dele armadne skupine na zahodu in si je podrobno ogledal več bataljonov in se podal v najsprednejše postojanke, kjer si je ogledal lastne in sovražne črte. V popoldanskih urah 21. aprila se je po daljši avtomobilski vožnji pripeljal nadvojvoda prestolonasled-

nik v Delatyn, končno točko nadzorovalnega potovanja. Njegova c. in kr. Visokost je ob svojem tridnevem obisku armadne skupine ponovno sam pripeljal odlikovanja, ki jih je podelil cesar, zaslužnim častnikom in vojakom. Ljubezljivo se je razgovarjal s predstavljenimi mu častniki in z vojniki. Ko se je odpravil poveljnik armadne skupine, je Njegova c. in kr. Visokost nadvojvoda prestolonaslednik izrazil svojo popolno zadovoljstvo nad četami.

RUSKA GALICIJA.

»Nowa Reforma« piše: Po ruskem porazu v vzhodni Aziji se je pozornost ruske politike obrnila v Evropo; v Evropi so začeli iskati kompenzacij za izgube v Aziji. V Rusiji se je začelo razširjati prepričanje, da je Galicija čisto ruska dežela, da jo je treba rešiti avstrijskega jarma. Metropolit Antonij je pred dvema letoma očitno izjavil, da je najbližnja naloga Rusije, da rusko zastavo zasadi na vrh Karpatov. Bobrinski pa je dokazoval, da je Galicija čisto ruska dežela. Komaj so Rusi zasedli vzhodno Galicijo, so se prepričali, da razen pečice rusinskih moskalofilov Galicija nima ruskega značaja. Začeli so torej z nasilno rusifikacijo, da bi Galicijo prenavarili v čisto rusko deželo. Rusi ne skrivajo načrtov. Očitno izjavljajo, da bodo iz vzhodnogaliških mest odstranili vse spomenike poljske kulture; to so že začeli odločno izvrševati. Na deželi pa hočejo naseliti ruske kmete iz centralne Rusije. Tako delajo Rusi, ko je posest Galicije še negotova.

NAPAD NA LVOVSKEGA POVELJNIKA.

Bukarešt, 24. aprila. Na lvovskega poveljnika Skalona je nekdo dvakrat ustrelil. Šofer je ubit. Napadalec je zbežal.

IZ LVOVA.

Sotrudnik »W. Kuryera Polskega« je govoril z dvema Amerikankama, ki sta sredi marca odpotovali iz Lvova. Pripovedovali sta, da je mesto splošno zelo mirno. Samo v januarju je bilo med Rusi veliko razburjenja; Rusi so se odpravljali za odhod, ruske žene so bile že pripravljene za pot.

Zasebna lastnina ni posebno varna. Po zapuščenih stanovanjih so kradli ne samo ruski vojniki, ampak tudi domači elementi iz mesta in predmestij. Iz domačih tatinskih elementov se rekrutirajo tudi ruski vohuni.

Beda je velika, dasi so živila zelo po ceni. Z malim zaslužkom se že lahko preživi. Pol kile (funt) mesa stane 72 vinarjev, funt masla 1 K, funt pšenične moke 20 vin., 7 jajec 20 vin. Perutnina je tako po ceni, kakor še nikoli prej.

V mestu je veliko židov. Sicer je mnogo židov zbežalo, a zato so pa v Lvov pribežali židje iz malih mest in iz vasi. Rusi so izgnali sploh vse žide iz vseh vasi.

V Lvov je prislo veliko ruskih trgovcev, ki kupujejo in prodajajo domače blago; uvažajo malo. Ruski kupci imajo seveda ruske napise. Sicer so v mestu ostali še vsi poljski napisi, poleg njih je pa videti veliko ruskih napisov.

»Nowa Reforma« poroča iz Lvova: Za prevoz živil v Rusko-Poljsko in v stradaljoče gališke kraje je ruska železniška uprava dovolila znižane tarife. V Lvovu so odstranili vse avstrijske poštna nabiralnike. Odstranili so avstrijske orle, ki se nahajajo na nekaterih poslopjih. Ponavljajo se drzni roparski napadi in vlomi.

O DELOVANJU LVOVSKIH BANK.

Krakov, 23. aprila. »Nowa Reforma« poroča po »Dzienniku Kijowskem«, da šest lvovske bank ni ustavilo svojega poslovanja tudi tedaj, ko so Rusi zasedli mesto. Gališka industrijska banka svedoja obrata sploh ni prav nič prekinila, druge banke so pa po kratkem prestanku začele zopet posloovati. Zlasti gališka industrijska banka, ki je bila ustanovljena v prosep industrije v Galiciji, vodi vse tovarniške obrate, ki so se ustanovili pod njeno iniciativo, dalje; razen enega delujejo ti obrati kljub ruski invaziji vseskozi normalno.

IZ OKOLICE NOVEGA SONČA.

»Nowa Reforma« poroča: Kmetje so pravočasno obdelali vse polje. Sosed je pomagal sosedu. Vojaška oblast je dala na razpolago vojake in konje. Vojaška taborišča so se take premestila, da se je vsak kosček kmečke zemlje lahko obdelal. Razen vojaških konj so dobili kmetje še okoli 700 konj, ki jih je preskrbelo in kmetom prodalo poljedelsko ministrstvo; isto ministrstvo je preskrbelo tudi vole. Kmetje so po posredovanju vlade dobili potrebno žito za setev. Za okolico Novega Sonča in bližnje okraje je vlada preskrbelo 700 vagonov semenskega žita, ovsa, ječmena, graha. Cene so dosti nizke. Brezplačno se je razdelilo 4 vagona moke in pol vagona slanina. Kužne bolezni, ki so jih semkaj zanesli Rusi, so že pregnane. Grozila je tudi povodenj. V Novem Soncu je bilo več hiš poplavljenih. A tudi ta nevarnost je premagana. Na polju ni povodenj napravila nobene škode.

POLJSKA DELA V ZAPADNI GALICIJI.

Krakov, 23. aprila. Kakor se je že poročalo, se je v mnogih krajih zapadne Galicije, ki so že očiščeni Rusov, začelo s poljskimi deli. Sedaj poroča »Nowa Reforma« iz okraja Novi Sandec, kjer se je kakor znano vršila zmagoslavna bitka pri Limanovi, da je tamkajšno kmečko prebivalstvo v svrhu, da odpomore pomanjkanju delavskih sil in vprežne živine, med seboj organiziralo vzajemno pomoč, ki se je najbolje obnesla. Tej ljudski samopomočni organizaciji je priskočila na pomoč tudi vojaška oblast in jim dala, kjer je bilo mogoče, na razpolago vojaške konje za oranje in vožnjo; pa tudi vojaki so poprijeli za dela na polju, tako da so ista povsodi v najboljšem tiru. Mnogokod se je ob tem obdelala tudi dosedanja celina. S primerno državno podporo se je kmečkimi pomočnimi organizacijam omogočilo, da so po zmerenih cenah nabavile večje število konj in vprežnih volov ter 700 vagonov semen, od katerih so 100 vagonov že razdelili interesentom. Najrevnejšemu prebivalstvu se je razdelilo tudi več vagonov živil. Vsled te intenzivne delavnosti in izdatne državne podpore je vse kroge prebivalstva zopet napolnilo popolno zaupanje.

POLOŽAJ NA SEVERNEM POLJSKEM.

Berlin, 23. aprila. Vojni poročevalec berlinskega lista »Lokalanzeiger« poroča: Na celi severnopoljski fronti vlada mir. Vsled slabih cestnih razmer se zadnje dni niso vršile nobene operativne izpremembe in za prihodnje dni, dokler se ne osuši poplavljenno ozemlje, ni pričakovati nobenih posebnih dogodkov. Boj se omejuje na artiljerijski dvoboj.

SKRB ZA OSOVJEC.

Roosendaal, 23. aprila. V »Matin«-u izraža general Civrieux bojazen za usodo trdnjave Osovjec. Ruski inženirji nič več ne zaupajo betonskim utrdbam. Strategična važnost trdnjave je velika, ker je oporišče ruskega napadalnega gibanja proti zahodu.

SMRTNE OBSODBE RADI ŠPIJONAŽE V LODZU.

Krakov, 23. aprila. Tukajšnji listi poročajo, da so nemške vojaške oblasti v Lodzu več oseb radi špijonaže in veleizdaje obsodile na smrt.

NAČRT GENERALA PAU-A.

Bukarešt, 23. aprila. Tukajšnje časopisje je general Pau za svojega bivanja v Rusiji ruskemu vojnemu vodstvu predlagal, naj ena ruska armada vdere v Moldavijo in napade avstrijsko armado, ki operira v Bukovini. Rusko vojno vodstvo pa iz raznih vzrokov ni sprejelo tega načrta.

FRANCOZ O RUSKI ARMADI.

»Kölnische Zeitung« priobčuje: Vojni poročevalec pariškega »Journal-a«, gosp. Noudeau, ki se je tudi rusko-japonske vojske udeležil na ruski strani, piše svojemu listu:

Naj se že pripravlja, kar se hoče, verjetno je vendar, da bo treba obrniti pozornost še enkrat na črto Thorn—Krakov, in bilo bi prežgodaj, če bi smatrali kot dogmo trditve, da se mora ruska moč še enkrat obrniti proti ogrskim planjavam, preden more korakati na Berlin. Eno je gotovo: mi bomo morali še nekoliko potrpeti in čakati. Noben dogodek se ne izvrši po bliskovito hitro. Mogoče bo še mnogo valovanja sem in tja. Pametni bomo, če ne računamo na čudeže, ampak če ohranimo trdno vero na počasen, a stalen razvoj dogodkov.

RUSKA NAROČILA V KANADI.

London, 23. aprila. »Daily Telegraph« poroča iz Montreala: »Canada Car Company« je prejela od ruske vlade naročilo, da dobavi za 50 milijonov rubljev dolarjev granat.

ZA INVALIDE V NEMČIJI.

Berlin, 24. aprila. Nemška naseljevalna družba je kupila dve saški veleposestvi za 3 milijone mark, da tam naseli vojne invalide.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 17. pešpolka.
(r = ranjen, u = ujet.)

Adamič Anton, 4. stot., Ribnica, u.; Ahačič Rudolf, 3. stot., Tržič, u.; Bezek Ivan, 4. stot., Dobje, r.; Brule Ivan, 3. stot., Vel. Lašče, mrtev (1.—10./3. 1915); Burkelica Jernej, 4. stot., Brdo, r.; Hafner Ludvik, 3. stot., Skofja Loka, u.; Herzer Edward, 2. stot., r.; Hočevar Josip, 3. stot., Bučka, r.; Huč Alojzij, 4. stot., Trebnje, mrtev (1.—10./3. 1915); Janežič Anton, 4. stot., u.; Knapčič Matija, 3. stot., r.; Kovčec Anton, 3. stot., Smlednik, r.; Lukek Josip, 4. stot., r.; Mancini Edward, 3. stot., r.; Modic Matija, 3. stot., Bloke, r.; Novak Franc, 1. stot., Lužarje, r.; Nußdorfer Pavel, 3. stot., V. pava, u.; Perz Alojzij, 4. stot., mrtev (1.—10./3. 1915); Srna Ivan, 3. stot., Gerje, u.; Sürge Ivan, 3. stot., u.; Svete Ludvik, 2. stotinja, Preserje, mrtev (1.—10./3. 1915); Tršner Jurij, 3. stot., r.; Verderber Ivan, 3. stot., Koševje, mrtev (1.—10./3. 1915); Vidic Franc, 4. stot., r.

Izgube 27. domobranskega polka.

(r = ranjen, u = ujet.)

Poročnik Azman Anton, 4. stot., r.; stotnik Dobnik Franc, polk. štab, mrtev (5.—18./12. 1914); poročnik Doležal Franc, 3. stot., r.; praporščak Gabrovšek Ivan, 1. stot., r.; praporščak Gedin, 7. stot., u. (more se glasi tudi Gedin); praporščak Hap-pacher Leopold, 5. stot., r.; praporščak Kollušek Franc, 5. stot., r.; praporščak Lenard Engelbert, 3. stot., r.; praporščak Levec Mihael, 2. stot., r.; nadporočnik Pauliner Edward, odd. stroj. pušk, mrtev; praporščak Pickel Bogomir, 4. stot., r.; praporščak Pickl, 7. stot., u.; poročnik Postolka Josip, 1. stot., r.; poročnik Stafi Rihard, 3. stot., r.; praporščak Svetel Franc, 3. stot., r.; praporščak Schmidt Leopold, 2. stot., r.

Abram Franc, 7. stot., r.; Babnik, odd. stroj. pušk, r.; Babnik Ivan, odd. stroj. pušk, mrtev (20.—31./12. 1914); Bajt Alojzij, 4. stot., r.; Bajžet, odd. stroj. pušk, r.; Barlič Franc, 1. stot., r.; Barlič Josip, 1. stot., r.; Barteska Ivan, 5. stot., r.; Berčon Anton, 1. stot., r.; Bertos, 3. stot., r.; Bizjan Franc, 3. stot., r.; Bobig Ivan, 5. stot., r.; Bogataj Jakob, 1. stot., r.; Božič Josip, 5. stot., r.; Braucher Josip, 1. stot., r.; Bregar Franc, 1. stot., r.; Brenčič Franc, 1. stot., r.; Camann Ignacij, 7. stot., r.; Čebašek Ivan, 5. stot., mrtev (6.—18./12. 1914); Cerar Ivan, 5. stot., r.; Černe Anton, 7. stot., r.; Čhaulik Leopold, 1. stot., r.; Ciglar Ivan, 1. stot., r.; Cirman Franc, odd. stroj. pušk, r.; Czermin Ivan, odd. stroj. pušk, r.; Demšar Matija, 7. stot., r.; Dežman Ivan, 4. stot., r.; Erjavec Anton, 2. stot., r.; Eršte Franc, 5. stot., r.; Eržen, odd. stroj. pušk, r.; Feri Franc, 1. stot., r.; Fortuna Ivan, 5. stot., r.; Funda Matija, 7. stot., r.; Furlan Ivan, 7. stot., r.; Furlan Kvirin, 7. stot., r.; Goba Josip, 1. stot., r.; Gomilšek Franc, odd. stroj. pušk, r.; Gorjanc Josip, 5. stot., r.; Grom Matej, 5. stot., r.; Hirsch Franc, 7. stot., u.; Hlede Josip, 1. stot., r.; Hren Leopold, 5. stot., r.; Hudoklin Alojzij, 4. stot., r.; Iskra Alfred, odd. stroj. pušk, r.; Jager Ivan, 1. stot., r.; Javoršek Martin, 2. stot., mrtev (15. do 17./12. 1914); Jereb Jakob, 3. stot., r.; Jug Ciril, 3. stot., mrtev (6.—18./12. 1914); Juvan Jernej, 3. stot., r.; Kadir Tomaž, 2. stot., r.; Kašik Josip, 2. stot., mrtev (18.—31./12. 1914); Klauske Gregor, 1. stot., r.; Klebanja Ivan, 7. stot., r.; Klouder Alojzij, 2. stot., r.; Knific Ivan, 1. stot., r.; Kodrič Ulrik, 7. stot., r.; Kofol Karel, 1. stot., r.; Kogoj Franc, 7. stot., r.; Korošec Franc, 1. stot., mrtev (5. do 18./12. 1914); Koš Ivan, 5. stot., r.; Košir Karel, 3. stot., r.; Kosmač Karel, 1. stot., r.; Kozamernik Valentin, 3. stot., r.; Kraj Anton, 7. stot., r.; Kretič Franc, 7. stot., r.; Krpan Anton, odd. stroj. pušk, mrtev (20.—31./12. 1914); Kukmann Franc, odd. stroj. pušk, r.; Laifer, 4. stot., r.; Lakner Ivan, 7. stot., r.; Laman Martin, 2. stot., mrtev (15.—17./12. 1914); Legorič Ivan, 7. stot., r.; Lukač Franc, 7. stot., mrtev (13.—17./12. 1914); Lužnar Blaž, 4. stot., mrtev (6.—18./12. 1914); Marinič Franc, 3. stot., r. (Dalje prihodnjic.)

Iz ruskega ujetništva

se oglašajo in pišejo. Jožef Kocjančič iz Dobrunj pri Ljubljani hišna številka 75 je v mestu Borskov v samarski guberniji. — Franc Kešč je sporočil materi Mariji Kešč, stanujoči v Rebrbi hišna številka 18 v Ljubljani, da se nahaja v ruskem ujetništvu, in sicer v mestu Petropavlovsku v Sibiriji. — Franc Juršič je ondan pisal prijatelju, da so ga Rusi ujeli in odpeljali daleč v rusko Azijo. — Poročnik Anton Drašček piše, da je prišel v rusko ujetništvo in pozdravlja iz daljnih daljav vse prijatelje in znance, — Valentin Meršolj, enoletni prostovoljec pri domobranskem pešpolku šte. 27., je tudi ruski ujetnik, kakor je pisal te dni v Ljubljano. — V ruskem ujetništvu se nahajata dalje ljubljancina Henrik Kenda in pa Jos. Hammerschmidt. Zadnji se nahaja v Spaskoju in je bil ujet s svojim stotniškim poveljnikom poročnikom dr. Keibitnem vred. — Franc Kosmač je pisal te dni bratu Antonu v Mostah pri Ljubljani, da se nahaja v ruskem ujetništvu, in sicer v mestu Orenburgu, ki leži v podnožju rudonosnega uralskega pogorja. — Anton Perhauc iz Senočec je pisal te dni iz Spaska v Rusiji. — Četovodja Karel Kresal piše: »... Še sem med živimi, hvala Bogu! Pri Grodeku v Galiciji sem bil ranjen in ranjenega so me Rusi v svojo oblast dobili dne 10. oktobra 1914. Odvedli so me daleč v Sibirijo. Vozili smo se več tednov. Zdaj sem v mestu Krasnojarsku, ki leži na sibirski železnici. Bog daj, da bi bil že kaj kmalu mir! Kako si želim videti drago domačo deželo!« Pismo, pisano dne 4. marca t. l. v Krasnojarsku, je prišlo te dni prijatelju v roke. — O Matevžu Krivicu ni bilo več mesecev ne duha, ne sluha. Sedaj pa je Matevž Krivic pisal, da je v Kurganu v Sibiriji. Tudi je več Slovencev tam. — Bernard Potokar iz Česnjice, pošta šent Vid pri Zatičini, je tudi v ruskem ujetništvu. Nahaja se — kakor piše — v mestu Cistopolju v kazanski guberniji v evropski Rusiji. — Franc Zupančič se nahaja v mestu Bogučarju v voroneški guberniji. — Franc Peternelj, ki je služil kakor častniški sluga pri domobranjih, je pisal in sporočil žalostni ženi Ani in drobnim deci: »... Že od meseca novembra ne vem ničesar od vas. Dosti sem prestal in prebil hudega, tudi lakoto sem trpel. Pisati pa nisem mogel (iz Przemysla?). Od 22. marca smo v ruskem ujetništvu. Vozimo se že več kakor en teden po ruskih ravninah. Danes smo v velikem mestu Kijevu, ki leži na reki Dnjepru. Pojdemo pa še naprej, a za zdaj še nič ne vemo, kam. Zdrav sem, hvala Bogu, a jako slab. Hrane imamo tukaj dovolj.« — Iz ruskega ujetništva se je nedavno tega oglašil tudi posestnikov sin Franc Zupet iz šmariške župnije nad Ljubljano. Pisal je iz Jekaterinovskaje. — Alojzij Slik, železničar v Mariboru, korporal pri 47. pešpolku, je bil meseca avgusta pri Grodeku ranjen in ujet. Sedaj se je šele oglasil iz sela Sergejevskaja v guberniji Tomsk. Svojcem, ki jih ima v Krškem, piše, da se nahaja pri ruskih kmetih in da

se mu dobro godi. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Janez Mohar, vulgo Jakler iz Retij v Loškem potoku. Svojem piše domov, da je bil ujet in ranjen v desno roko. Piše, kako je bil ujet: »Šli smo na patroljo. Bilo nas je pet. Kar pridrvi vse polno Rusov. Bilo jih je 50. Mi začnemo streljati, a premoč. Zelo veliko smo jih pobili, pa ker nas je bilo le pet, smo se končno morali udati. To pismo je hodilo domov 50 dni. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil že drugi član »Orla« v Hrušici, Janez Jevšjak. Pravi, da je tam hud mraz, snega ni veliko, burja je huda. Nahaja se v sibirski guberniji Gorta Alater. — Oglasil se je iz Čembara, gubernija Penza, iz ruskega ujetništva vojak Ivan Sedej, o katerem ni bilo ne duha ne sluha od začetka vojske. Naznanja, da je zdrav in živ ter pozdravlja svojega rednika, očeta in znanca. — Iz gubernije Tomsk pa je prišlo potom Rdečega križa obvestilo, da živi in je zdrav v ujetništvu korporal Fr. Čuk, ki je bil izkazan že za mrtvega. Da bi še o mnogih »mrtvih« prišlo tako sporočilo! — Alojzij Kunstelj, lovski bataljon št. 7, je pisal, da je v ujetništvu v mestu Skobelew, Turkestan v Azijski Rusiji. Pisal ni bil že od 20. decembra 1914 in se je že pripovedovalo, da je bil ubit. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Josip Polak iz Dev. Marije v Polju pri Ljubljani, o katerem že več kot tri mesece ni bilo vesti. Nahaja se v mestu Rovno, nedaleč od gališke meje v bolnici, pismo pa je romalo nič manj kot 57 dni. — Iz Tržiča se nam piše: Dne 26. avgusta je bil ranjen v boju z Rusi tukajšnji posestnik Franc Rotar od 17. pešpolka. Po izpovedi mnogih je bil ranjen v glavo. Mnogi so kar odločno trdili, da je mrtev. Nobenega glasu ni bilo čuti od njega do danes. Mnogo se je poizvedovalo in povpraševalo po njem. Njegova soproga se je večkrat obrnila na Rdeči križ. Potom poizvedovalnega urada za vojne ujetnike na Dunaju je bil pred par dnevi izvedela, da se nahaja njen mož v Berezovki pri Transbajkalu. Po osmih mesecih prav vesela vest. Ko se vrne domov, bo našel mladega sinčka, ki bo draga očeta ljubko pozdravil.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nemški uspehi pri Ypernu.

Berlin, 23. aprila. Veliki glavni stan: Včeraj v večernih urah smo na bojni črti Steenstraad vzhodno od Langemarka prodirali proti sovražnikovim postojankam severno in severovzhodno od Yperna. V teku so vdrla naše čete v širini 9 kilometrov do višin, ki se razprostirajo južno od Pilkema in vzhodno pred navedenim krajem. Istočasno so si izsilile v trdovratnem boju prehod čez ypernski prekop pri Steenstraadu in pri Het Sasu, kjer so se ustalile trdno na zahodnem bregu. Vzeti so bili kraji Langemark, Steenstraad, Het Sas in Pilkem. Najmanj 1600 Francozov in Angležev, 30 topov, med njimi štirje težki angleški, so padli v naše roke.

Med rekama Maas in Mosel so postali boji zopet živahnejši. Artiljerijski boji so bili posebno ljuti pri Combresu, St. Mihieu, Apremontu in vzhodno od Flireya. Sovražni pehotni napadi so se izvajali le v gozdnem ozemlju med Ailly in Apremont. Tu so na posameznih mestih vdrli Francozi v naše najsprejnejše jarke, a smo jih deloma zopet vrgli iz njih. Boji mož proti možu se še bijejo. Po naših vzeti kraj Embermenil zahodno od Avricourta, ki so ga včeraj Francozi s krogli zažgali, so izpraznile naše sprednje straže. Višine severno in južno od Embermenila naši držijo. Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Sreda, 21. aprila, popoldne:

Precej ljut artiljerijski boj med Oisno in Aisno in med Mozo in Mozelo. V gozdu Mortmare smo ob 7. uri zvečer dvakrat zavrnili sovražnikov protinapad na jarke, ki smo jih vzeli 20. t. m. Belgijski letalci so bombardirali arzenal in Brügge in letalno polje v Lissvegehe.

Ob 11. uri ponoči:

V Belgiji so Nemci naskočili jarke, katere so jim vzeli Angleži pri višini 60 pri Zwartelen. Sovražnik je bil odbit. Na tem mestu je sovražnik od 17. aprila naprej izgubil 3000 do 4000 mož. V Champagni so poskušali Nemci napasti v bližini Ville sur Dourbe. Naša artiljerija pa jih ni pustila iz njihovih črt. V Argonih je sovražnik napravil v bližini La Bagatelle samcat, pa zelo odločen napad; naš ogenj ga je gladko uničil. Med Mozo in Mozelo smo odbili več neenako krepkih napadov, katerih nekateri so veljali samo poizvedovanju: enega v gozdu Ailly, pet v gozdu Mortmare in enega v gozdu Le Prete. Mi smo napadli severno od Flireya in vzeli nov nemški jarek; uredili smo se v njem in ga zvezali s prej osvojenimi. Zadnje dni smo pridobili na tekoči fronti več kakor 7000 m. Več kakor 300 sovražnikov pokriva polje. V Lotaringiji artiljerijski boj. V Alzaciji smo vzhodno od Hartmannsweilerkopfa lahko odbili napad, ki ga je sovražnik pri-

pravil z ljutom topniškim ognjem. Naša letala so obstreljevala v Woevre, glavni stanu generala v. Strauz, kolone s provijantom, v veliki vojvodini Badenski pa elektrarno v Lörrachu.

Angleško poročilo.

»Kölnische Zeitung« priobčuje:

O bojih za višino 60 brzojavlja maršal French: 17. aprila zvečer smo razstrelili mino pri višavi 60 ob železnici Ypern—Commines, ravno zapadno od Zwartelen. Z napadom smo vzeli vse ob višini ležeče nemške strelske jarke. Sovražnik je imel vsled eksplozije mine silne izgube. Kljub hudemu obstreljevanju, ki nam je zadalo občutne izgube, smo zasedene jarke po noči utrdili za obrambo. Zjutraj se je zopet pričelo obstreljevanje. Ob pol sedmih je napravil sovražnik krepak protisunek, ki se je bil končal z bojem v najbližnji bližini. Naša pehota je pregnala sovražnika. Naše izgube so bile težke, nemške pa še težje, zlasti vsled naših strojnih pušk, ki so vzele v sklenjenih skupinah čez prosto polje prodirajočega sovražnika pod cilj. 18. aprila so se Nemci krčevito trudili, da osvoje važno postojanko nazaj. Enkrat se jim je posrečilo, da so prišli do južnega pobočja višine; a takoj smo jih od tam pregnali. Višino so pa obstreljevali dalje. Maršal potem zanika kategorično, da bi se bili Angleži pri Ypernu posluževali streliva z dušičnimi plini. To trde Nemci zato, da opravičijo sebe, ker so pri napadu na višino 60 sami rabili tako razstrelivo.

Obstreljevanje Yperna.

Pariz, 23. aprila. (Kor. ur.) »Temps« poroča iz Hazebroucka: V noči od 21. na 22. aprila so Nemci silno obstreljevali Ypern in napravili mnogo škode. Veliko oseb je bilo ranjenih ali ubitih.

Nemški zrakoplov pred Amiensom.

Pariz, 23. aprila. (K. u.) Nek zrakoplov je v četrtek zjutraj preletel Amiens in vržal dve bombi. Dve osebi sta bili ranjeni. Zrakoplov so francoski letalci pregnali.

Nemško posestno stanje na Francoskem.

Dunaj, 23. aprila. Mednarodna statistična komisija poroča na podlagi uradnih podatkov, da je nemško vojaštvo na Francoskem zasedlo: Departement Ardennes cel, Nord 70 %, Aisne 50 %, Moise 30 %, Meurthe in Pas de Calais 25 %, Oise 10 %, Vosges 2 %, skupno deset departementov. Zasedeno ozemlje meri 2.100.000 hektarov in tvori 3,7 % cele Francije. Leta 1911. je štel to ozemlje 3.255.000 prebivalcev, t. j. 8,2 % celotnega prebivalstva Francije.

Težke angleške izgube pri Ypernu.

Rotterdam, 24. aprila. Pri obstreljevanju Yperna so imeli Angleži težke izgube. Število mrtvih in ranjenih je zelo veliko.

Izgube pri Nieuwe Chapelle.

Rotterdam, 24. aprila. Angleškim izgubam pri Nieuwe Chapelle je treba pristeti še težke izgube indijskih zborov, ki štejejo 3000 mož.

Na zahodnem bojišču je 36 angleških divizij.

London, 21. aprila. V poslanski zbornici je Lloyd George v razpravi o izdelovanju municije izjavil: Pred vojno ni nihče mislil, da bi mogel angleški ekspedicijski zbor šteti več nego 6 divizij, danes pa me je Kitchener pooblastil k izjavi, da je na bojišču šestkrat toliko angleških vojakov, ki so opravljeni in bogato založeni s strelivom. Na mesto padlega vojaka stopi takoj drugi. V 14 dnevih bojih pri Neuve Chapelle so Angleži porabili ravno toliko streliva, kakor v dve in polletni burski vojni. Kljub veliki porabi ima Angleška dovolj streliva. Za Angleško izdeluje municijo sedaj 2500 do 3000 tvrdk. V marcu se je izdelalo 19 krat več nego v septembru.

Nemški letalci bombardirali Belfort.

Curih, 23. aprila. Iz Pariza se poroča, da so nemški letalci ob svojem zadnjem obisku nad Belfortom z bombami razdejali dva tamkajšnja hangarja in užgali zalogo smodnika.

Ponesrečeni francoski letalec.

Rotterdam, 24. aprila. Francoski letalec Grasioli je pri Versailles padel na tla in se ubil.

Grey proti molitvam za mir.

Rotterdam, 23. aprila. V nekem govoru je izjavil angleški zunanji minister Edward Grey, da bi bilo greh moliti za mir, dokler ni uničena barbarska namera Nemčije, ki hoče ves svet zaslužniti.

Delavsko gibanje na Angleškem.

Rotterdam, 23. aprila. »Courant« poroča iz Londona: Zastopniki rudokopov so soglasno sklenili, da brezpogojno odklonijo delavske zahteve, da bi se plače zvišale za 20 odstotkov. Posredovanje vlade sprejmejo le v okviru že dovoljenega 10 odstotnega povišanja plače. 965.000 v angleški rudarski zvezi včlanjenih delavcev je nato podalo svojo odpoved z dne 31. maja.

Alkoholno vprašanje na Angleškem.

London, 23. aprila. (Kor. ur.) »Times« pišejo, da je čisto gotovo, da vlada prihod-

nji teden ne bo izdala nobenih odločilnih odredb proti trgovini z alkoholnimi pijačami, ampak se bo zadovoljila z gotovimi omejitvami, vsled česar bo kontrola vlade nad točenjem alkohola pomnožena.

Ogoljularna država.

PESEK IN PEPEL MESTO KONSERV. — ERAR OŠKODOVAN ZA VEČ STO TISOČ KRON. — GOLJUF SE USMRTL.

Miskolcz, 23. aprila. Tu so zaprli trgovce Pavla Widlich, Nikolaja Nagy, Aleksandra Persy, Armina Banalik, Hermana Wilhelma in Armina Block. Osumljeni so, da so ogoljulari vojaški erar za več sto tisoč kron, ker so dobavljali armadi konsERVE, ki so bile napolnjene mesto z živili s peskom in s pepelom. Miskolczski odvetnik dr. Dezider Gergely se je ustrelil. Njegov samoumor je v zvezi z velikansko umazano goljufijo.

OGRSKI GOLJUF OŠKODOVALI SOLNOGRAŠKI DEŽELNI ODBOR ZA 100.000 K.

Solnograd, 24. aprila. Solnograški deželni odbor ima vsled ogrskih goljufov 100.000 K škode. Dobivali so polento zmešano s fižolovo moko.

ZAPRT RAVNATELJ OGRSKE TOVARNE ZA KONZERVE.

Budimpešta, 23. aprila. Policija je danes zaprla ravnatelja Palatinove tovarne za konzerve, Bernharda Schwarza, zaradi raznih goljufij, ki jih je zakrivil pri dobavi kavinah konzerv.

Italija.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET

se je vršil 21. t. m. ob 10. uri dopoldne ter je trajal približno tri ure. Kljub temu niso rešili vseh točk dnevnega reda, vsled česar se bo ministrski svet najbrže kmalu zopet sešel.

PAPEŽEVI NOBELGARDISTI OPROŠČENI VOJAŠKE SLUŽBE V ITALIJANSKI ARMADI.

Rim, 23. aprila. »Messagero« poroča, da se je med sv. stolico in italijansko vlado sklenil dogovor, po katerem je papeževa nobelgarda oproščena italijanske vojaške službe.

ITALIJA IN NJENI BALKANSKI LISTI.

»Corriere della Sera« piše dolg članek ob priliki valandavskih dogodkov. Članek zaključuje na tak način: Politični krogi v Sofiji so že večkrat izrazili željo, da bi Bolgarija realizirala svoje nacionalne ideale in da bi se posluževala iste metode čakanja kakor Italija. Radi tega smo uverjeni, da Bolgarija nikakor ne bo zavzela takih korakov, ki najobčutnejše zarezajo v naše laške interese. Naši interesi namreč so: da se balkanske narodnosti in države z ozirom na njih nacionalni in ekonomski razvitek medsebojno na lep način pomirijo.

ANGLEŠKA KONTROLA V GENOVSKEM PRISTANIŠČU.

Svojčas smo javili, da je genovsko pristanišče zaprto za avstrijsko in nemško blago. Na ladje se je sprejemalo samo tisto blago, ki je imelo certifikat angleškega ali francoskega konzula. Sedaj poroča rimska »Concordia« tole zanimivost. Angleški generalni konzulat v Genovi je štel pred vojsko samo 7 uradnikov, danes jih ima 70. Naloga teh uradnikov je, da nadzirajo pristaniške naprave. »Concordia« vprašuje vlado, ali bo trpela to uradno špijonažo.

DEMONSTRACIJE PROTI DRAGINJI V ITALIJI.

Benetke, 23. aprila. V Fanni pri Vidmu je priredilo dne 20. t. m. 2000 oseb veliko draginjsko demonstracijo. Množica se je zbrala pred mestno hišo, kjer je zahtevala kruha in dela. Pobili so več šip in so hoteli vdreti na pošto, ki so jo morali zapreti. Orožniki so bili brez moči, mir je nastal šele, ko so došli vojaki. V Empoliju na Toskanskem so demonstrirale ženske proti vojski. Vdrle so na kolodvor in preprečile odhod nekega vlaka.

DIJAŠKO GIBANJE V ITALIJI.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da so dijaki milanske politehnike zahtevali, da se odslovi zaradi nemškega pokoljenja profesorja Abrahama. Ravnateljstvo zahtevi ni ugodilo, ampak šolo zaprla. Dijaški odbor je pozval vse italijanske visoke šole, da začno splošen štrajk.

K štrajku so pristopile že vse milanske visoke šole in vseučilišči v Paviji in Bolonji.

Nevtralnost Amerike.

Washington, 23. aprila. (Kor. ur.) Državni tajnik Bryan je nemškemu poslaniku grofu Bernstorffu sporočil, da bi prepoved izvoza orožja direktno kršila nevtraliteto. Združenim državam je nemogoče, da bi napravile ta korak.

Polkovnik Maritz živ?

London, 23. aprila. »Daily Telegraph« poroča iz Johannesburga: Med dokumenti, ki so jih našli v neki osvojeni zalogi v Nemški Jugozahodni Afriki, se nahaja tudi dokument, iz katerega sledi, da so vesti o smrti ali aretaciji polkovnika Maritza neresnične. Neka vest pravi, da je Maritz pobegnil čez Angolo in se vkrcal na neko ladjo, ki je bila namenjena v Italijo.

Z juga.

NOVO VOJNO POSOJILLO V SRBIJI.

Sofija, 23. aprila. Srbska skupščina je sklenila, naj se najame vojno posojilo v višini 200 milijonov frankov.

RADOSLAVOV O BOLGARSKI POLITIKI.

Budimpešta, 23. aprila. Dopisnik »Pester Lloyd« je imel v Sofiji razgovor z ministrskim predsednikom dr. Radoslavovom. Glede dogodka pri Valandovem je minister izjavil, da je bil povzročen vsled nasilnosti. Stvar pa nima nobenega pomena, in je že končana. Srbi so radi dogodkov zahrumeli in so hoteli Bolgarijo spraviti do tega, da bi opustila svojo nevtralnost ali so pa mislili, da zadaj za nezadovoljniji že stoji bolgarske čete. Oficijelno razmerje do Grške je dobro. V Atenah so še neodločni, kakor da se boje, da se bi Bolgarska hotela okoristiti na grški račun. Dopisnik je vprašal, če res trenutno obstoji neka napetost in nevolja Rusije do Bolgarije. Minister je odgovoril: Ne. Razmerje med Rusijo in Bolgarijo je ravno tako mirno kakor z alianco. Mogoče je, da neprijazni ruski časnikarji hočejo forsirati kako akcijo proti Bolgariji, za kar pa se trudijo čisto zastonj. Na vprašanje, ali bo Bolgarska še nadalje ostala nevtralna, je minister odgovoril, da se v tem oziru še ni pozitivno odločila. Sedaj se Bolgarija še drži nevtralnosti, kar ji pa ni posebno lahko, ker Bolgari niso več tako priprosti narod, katerega bi se lahko obračalo po mili volji. Sicer pa, je končal Radoslavov smehljaje, ali smo mi takega pomena za mogočno Rusijo?
 × × ×

Dopisnik je zvedel vse in nič. Bolgarska politika je sedaj izražena z drugim stavkom: Pride morda čas, ko Bolgarija ne bo več ostala nevtralna. Nekoliko pojasnil išči cenjeni bralec v našem današnjem izvirnem dopisu iz Sofije. Stvar bo kmalu jasna.

GRŠKA GRADI VOJAŠKO ŽELEZNICO.

Atene, 23. aprila. »Hestia« poroča, da je vlada ukazala, da se pospeši začetek gradnje vojaške železnice Drama—Kavala.

BOLGARSKA MOBILIZACIJA OB GRŠKO-SRBSKI MEJI.

Izjava rimskega bolgarskega poslanika Rizova.

Rim, 22. aprila. Z ozirom na govore o novih vpadih bolgarskih komitešev na srbsko in grško ozemlje je izjavil bolgarski poslanik Rizov v Rimu sledeče: Na meji smo mobilizirali iz dveh razlogov: zdravstvenega in policijskega. V Solunu divja kuga in bolgarska vlada mora zabraniti, da bi osebe iz okuženih krajev brez zadostne zdravstvene kontrole prehajale čez mejo. Drugič pa agitacija revolucionarnih struj v Novi Srbiji spravlja v vedno nevarnost naš mir in zato je bolgarska vlada pomnožila obmejne straže, da zabrani novosrbskim revolucionarjem prehod na Bolgarsko. To je najboljši dokaz za naše poštenje in neutemeljenost očitkov, da smo mi povzročitelji teh dogodkov. — Poslanik je končno ponovil, da Bolgarija še ohrani nevtralnost.

NOVI NAČELNIK BOLGARSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Sofija, 23. aprila. Poveljnik tretjega vojaškega okraja general Bogadjev, bivši vojni minister, ki je v vojski poveljeval 4. pehotni diviziji, je imenovan za načelnika generalnega štaba namesto generala Teneva, ki je postal načelnik vojaške intendantce.

ANGLEŽI IN BOLGARI.

Sofija, Dne 14. aprila je priplul pred Dedeagač angleški dreadnought »Agamemnon«, ki se je udeleževal vseh napadov na Dardanele. Usidral se je 5 km od brega in oddal 21 topovih strelav v pozdrav nevtralni bolgarski državi. Poveljnik dedeagaške luke se je z motornim čolnom peljal k ladji, da pozdravi Angleže. Vse meščanstvo se je zbralo v luki. Angleški častniki so na čolničkih »Agamemnonih« pripluli v mesto, kjer jih je pričakal tajnik angleškega konzulata. Poveljnik je angleškemu konzulu napravil vizito. V diplomatskih krogih se trdi, da je »Agamemnon« priplul s posebno diplomatsko misijo v Dedeagač, kajti tudi angleški vojaški ataše iz Sofije se je z avtomobilom pripeljal v Dedeagač in je imel konferenco s poveljnikom ladje.

PISATELJ RADEW ZUPAN V SOFIJI.

Sofija, 23. aprila. Kralj je imenoval za župana v Sofiji znanega bolgarskega pisatelja Radewa, ki ni nikdar skrival, da je prijatelj Turkov.

Zrebanje velike loterije „Slovenske Straže“ v korist ubogim otrokom, vdovam in sirotam padlih junakov in invalidom, že meseca maja. Jakoj kupite srečke!

Izpremenjena uslava na Danskem.

Kodanj, 23. aprila. (Kor. ur.) Folke-thing je odobril danes v tretjem branju po landthingu sprejeto izpremembo ustave, ki obsega določila o volilni pravici in o izvolitvi žensk. Odpravlja pravico, da sme kralj imenovati gotovo število poslancev v landthing in odpravlja privilegirano volilno pravico v landthingu. Starostna doba za volitve v folkething se zniža od 30 na 25 let.

Na morju.

NEMŠKO BRODOVJE KRIŽARI.

Berolin, 23. aprila. Nemško visokomorsko brodogradništvo je v zadnjem času večkrat križarilo po Severnem morju in je pri tem vdorilo do angleških voda. Na nobeni vojni ni naletelo na angleške pomorske bojne sile.

Namestnik načelnika mornariškega admiralnega štaba: von Behnke.

PODMORSKA VOJSKA POOSTRENA.(?)

Rotterdam, 23. aprila. »Daily Mail« poroča iz Berlina, da pričakujejo novih velikih dogodkov na morju. Podmorsko blokada nasproti Angliji izvede Nemčija uspešneje kot dozdaj. Vsak teden izpuste Nemci v morje dva velika podmorska čolna.

PROMET MED ANGLIJO IN NIZO-ZEMSKO.

Amsterdam, 23. aprila. (Kor. ur.) Parnik »Kopenhagen« železnice Great Eastern se je pripeljal domov jutraj iz Vlissingena z angleško pošto in je prevzel nizozemsko pošto. Londonski dopisnik »Handelsblada« poroča, da nameravajo Angleži vsak teden odposlati dve poštne ladje na Nizozemsko. Ne vé se, koliko časa ostane ustavljena redna poštna služba med Anglijo in Nizozemsko.

K POMORSKI BITKI PRI SARTORSKIH OTOKIH.

Kristijanija, 23. aprila. Stockholmski »Dagbladet« konstatira nasproti uradnemu dementiju Churchilla, da se je pri sartorskih otokih vršil pomorski boj, v katerem so Nemci potopili več angleških podmorskih čolnov.

Boj za Carigrad.

ZAVEZNIŠKE ČETE ZA DARDANELE.

Kolin, 23. aprila. »Kölnische Zeitung« poroča iz Aten, da so pred 10 dnevi iz Aleksandrije odpluli prevozniki parniki pripeljali pred Dardanele približno tri divizije zavezniških čet. Več kot 100 parnikov je plulo proti saroškemu zalivu, nekatere pa proti Mudrosu, kjer se zadnje dni opaža premikanje čet. Druge parnike so opazili pri Imbrosu. Očitno gre za izkrcevalni poskus na serozahodni točki polotoka Gallipoli pri Bulairu, kjer angleške ladje obstranjujejo turške utrdbe.

NAPAD NA DARDANELE ZOPET USTAVLJEN?

Berolin, 23. aprila. Jutranji listi poročajo iz Aten, da so napad zavezniškega brodogradništva na Dardanele radi novih težkih izgub zopet ustavili.

VENIZELOS IZGNAN IZ GRČIJE?

Nekateri atenski listi so prinesli senzacionalno vest, da je grški kralj v zadnji avdijenci pozval bivšega ministrskega predsednika Venizelosa, naj čim prej zapusti deželo. Ta vest je bila med tem zaplenjena v listih, katerim je min. predsednik še posebej prepovedal, naj nič več ne pišejo o tej stvari.

Vesti o miru.

Holandski listi poročajo, da se je podal v Rim katoliški poslanec dr. Noken. Gre se menda resno zato, da dobi Holandska svoje zastopstvo pri Vatikanu. Listi spravljajo Nokenovo rimsko potovanje v zvezo z mirovno akcijo. Potom dr. Noken se hoče Holandska poučiti, kako misli Vatikan pospeševati mirovno akcijo. Kakor znano je kraljica Viljemina izjavila, da hoče vse storiti, kar bi v primerem času bilo v interesu miru. — »Kölnische Zeitung« pa izve, da je polkovnik House — to je Wilsonov prijatelj, ki je bil v Rimu pri Sv. Očetu — v Parizu vrašal na pri-

stojnem mestu, ali bi bilo mogoče začeti z mirovnimi pogajanjmi. Odgovorilo se mu je, da še ni prišel čas, ker bi sedanji konec vojne koristil samo Nemčiji in uničil zavezniški načrt, da zlomijo nemški militarizem. Francoska uradna oseba je izjavila, da je vsako mirovno poslanstvo brezsmiselno dokler stoje nemške čete v Franciji in v Belgiji.

WIEGAND VZDRŽUJE SVOJE POROČILO O POGOVORU Z BENEDIKTOM XV.

Milanski »Corriere della Sera« poročajo iz Londona: Ameriški časniki pl. Wiegand je brzojavil »Newyork Worldu« z Dunaja, ponavljajoč, da ima besedilo pogovora s papežem, katero je papež lastno-ročno popravil. Obeča »Worldu«, da mu pošlje fotografske faksimile te listine. Wiegand pravi, da se je iz vsega početka zavedal velike odgovornosti glede objave papeževih besed ter je zato svoje pisano poročilo potom tolmača predložil sv. Očetu v pregled.

„Petrov novič“ po vojni — odpade?

Monakovo, 22. aprila. Navadno dobro poučen vatikanski sotrudenik »Bayerisch Kurier-ja« piše o žalostnem položaju svete Stolice. Ob vojski so usahnili vsi finančni viri in treba je takoj pomoči. Dopisnik konča: Morda bo bodoči mir rešil rimsko vprašanje tako, da sv. Oče ne bo več navezan samo na miloščino vernikov. Danes stoji papež preveč v središču svetovne politike, da bi se še dala vzdržati trditve, da je rimsko vprašanje samo notranja zadeva Italije.

Vojna pošla.

Pred kolodvorom šlezjskega mesta Bohumina stoje noč in dan dolge vrste spedijskih voz z visokimi stenami, na katerih je do vrha naloženo nabito polnih vreč. To so poštne pošiljke, ki prihajajo v Bohumin, da bi bile odtod poslane k fronti. V Bohuminu je namreč takomenovana posredovalnica vojne pošte, katere naloga je, že po vojnih poštah razdeljene poštne pošiljke dalje po dotični železnični progi ekspeditirati.

Če pomislimo, da gre večina za avstrijsko armado namenjene pošte skozi to postajo in poleg tega, da prihajajo tudi iz Nemčije semkaj pošiljke, namenjene za nemško armado v Karpatih, in da gre skozi Bohumin tudi pošta iz naše monarhije, poslana nemški vzhodni armadi, potem si lahko mislimo, kakšno velikansko delo ima bohuminška poštna posredovalnica izvrševati. Na tem uradu se naloži na dan povprečno okoli 1500 vreč s poštami pošiljatkami, kurirni vlak, ki odhaja zgodaj jutraj iz Bohumina v smeri proti Karpatom, odpelje sam 1000 do 1100 vreč; k temu vlaku se pripenjajo tudi vozovi, v katerih je pošta za nemške vojake, ki se v Karpatih vojskujejo. In teh poštah vreč je tudi po 1000 na dan ali včasih še več. Vsak dan je pet do šest velikih vagonov pošte. Pot, katero vsaka pošiljatev vojne pošte napravi, je tale: Pismo pride s pošte, na kateri je bilo oddano, najprej na razvrščujoči poštni urad, ki se nahaja pri vsakem poštne ravnateljstvu. Tam se pisma razdele po vojnih poštah uradih, ki so v naslovu označeni s številko. Od razvrščujočega poštne urada gre pismo na zbiralni poštni urad. Ta je štabilni v mestu poštne ravnateljstva, ali pa mobilni poštni urad (ambulanca), in sicer na posebno važnih vlakih, n. pr. na progi Dunaj-Krakov. »Pisarne« te mobilne zbiralne pošte so nameščene v rečenem vlaku v petih velikih tovornih vozovih. Tam se razvrščujejo po glavnih vojnih poštah uradih, katerih naloga je, prejemati pošte za podrejene vojne poštne urade, ki se okoli tega glavnega vojnega poštne urada kakor žarki razprostrirajo. Šele tile glavni vojni poštni uradi odvažajo z avtomobilom ali vozom pošiljke z najbližje železniške proge in jih potem razdeljujejo vojnim poštah uradom, odkoder si more šele pismo iskati pot do svojega naslovljenca. Ali s kakšnim trudom in s kakšnimi težkočami je združena poslednja pisemska pot, to zadnje pisemsko popotovanje! Vremenske neugode, teren, ki ovira prodiranje armade, mora tudi vojna pošta premagati. In ko pride po tolikih in takih težavah in naporih pismo poslednjič na svoj cilj, je sreča, če najde adresata še tam, kjer bi po uradnih podatkih moral biti! In le tem okoliščinam je pripisovati, da se pisma na armado, kakor tudi od armade tako zakasnijo.

Rusi in Srbi kot sovražniki.

»Danzer Armeezzeitung« piše o razliki naših glavnih sovražnikov sledeče: Iz uradnih poročil je izvedela tudi široka javnost, da oddelki čet, ki so se še meseca decembra borili na srbskih tleh, stoje sedaj na severnem bojišču. Mnogi častniki imajo sedaj priložnost, da primerjajo Ruse in Srbe kot naše sovražnike. Boji na severu imajo čisto drug obseg, kakor na jugu. Vojaki, ki so se borili s Srbi, a sedaj se

nahajajo v Karpatih ali v jugovzhodni Galiciji, povdajajo, da so Srbi mnogo bolj fanatični in zaradi tega individualno mnogo bolj nevarni kakor pa Rusi.

Rus imponira s številom. To ne pomenja samo številne premoči, ampak tudi to, da morejo Rusi v prednjih črtah svoje čete večkrat obnoviti, tako da imajo vedno sveže sile. Splošna karakteristika ruskega vojaka je že iz tega razloga nemogoča ali vsaj napačna, ker so zaradi silnega obsega Rusije in zelo zmešanih narodov ruske vojske tudi čete različne kvalitete. Mi precej hitro čutimo, ali je polk, ki nam stoji nasproti prožen z voljo in energijo, da premaga sovražnika, ali samo zato strelja, ker tudi mi streljamo, se ne briga za opreznost ter se tudi lahko uda. Tedaj se dogajajo prizori, ki bi se mogli označiti kot izmišljotine, ko trije naši ljudje z nasajenimi bajoneti priženejo pred seboj 50 Rusov kot »ujetnike«, a ti ljudje nosijo svoje orožje (s katerega so naši uzeli samo zapore), na katerem je pogosto nataknen tudi bajonet, ter čakajo na zagotovljeno nagrado, sedem rubljev za vsako prineseno puško. Take slike niso izjeme, ali tudi ne pravilo. Rusko vojno vodstvo se trudi, da te žalostne razmere odpravi in pogostokrat smo videli, da se poskuša pripravljenost prednjih vrst, da vržejo od sebe puške in dvignejo roke potlačiti na ta način, da prično zadnje vrste streljati na sprednje. Takih pojavov nismo mogli na južnem bojišču nikoli zapaziti. Tam razumeva vsak vojak vojsko zelo resno in uporablja vse mogoče prevare. Ruse gonijo v skupinah v smrt in pred našimi postojankami se napravijo pogostokrat prava grobišča, ki napolnjujejo naše vojake z zgražanjem. Dejstvo je, da vzbujajo Srbi pri naših četah sovraštvo, dočim se nasproti ruskim vojakom čuti nekaj, ki je podobno usmiljenju. Ali kakor se naši sovražniki na jugu in na severu drug od drugega razlikujejo, tako je edinstven in enak ofenzivni duh in odpor naših čet, ki tukaj kot tam v najtežjih razmerah, redno proti številno močnejšemu sovražniku svoje postojanke z velikim junaštvom in žilavostjo branijo in drže.

Ali ste že kupili srečke „Slovenske Straže“? Kupite takoj! Srečka samo 1 št.

Ljubljanske novice.

Iz Vsako nedeljo, že tudi prihodnjo nedeljo ob 6. zvečer v stolni cerkvi pridiga za vojake. — Vojaki, povabite drug drugega in pridite v obilnem številu!

Iz Cerkvena slavnost v čast Matere božje dobrega sveta, posebne zaščitnice družbe sv. Klaverja. V nedeljo, 25. aprila ob 5. uri popoldne v uršulinski cerkvi govor in sv. blagoslov. Govornik vlč. g. kanonik dr. Ign. Nadrah.

Iz Poročil se je danes v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani g. deželni komisar dr. Ferdinand Tomažič z gospodično Vero Mulaček iz Ljubljane. Iskreno čestitamo!

Iz Ves čas v vojski. Vojni kurat Almer je pisal pismo, v katerem izvaja med drugim: Truden sem že, kar ni čudno, ker sem edini v celem polku, ki sem ves čas vojske neprestano pri polku na bojišču. — Kurat Almer je prideljen 27. pešpolku.

Iz Otroci, ki prosjajo. Po delavskih hišah manjka kruha in denarja; oče je šel v vojsko, doma je ostala mati z otroci. Težki časi zanj: nadzorstvo nad otroci in skrb za vsakdanjo živež, ki ga je tako težko dobiti. Videli smo matere, ki so od hiše do hiše prosile za kosček kruha za svoje otročičke. Taka ljubezen in potreba je vredna usmiljenja in podpore. Ne moremo pa priznati, da bi vsled hudih razmer otroci sami beračili okoli po hišah. Marsikje matere ne morejo imeti otrok vedno pred očmi, izgubijo se iz hiše in brez vednosti matere gredo beračit. Morda res tu in tam pošlje mati sama otroka prositi, toda dosti takih slučajev ne bo, kar se lahko spozna iz zadrege in laži otrok, katere odkriješ z natančnim vpraševanjem. Tako otroci prosjajo brez vednosti starišev in kam gre ta denar? Za kruh najbrže ne. Opozorjamo dobra srca naših Ljubljancev na te pojave s prošnjo, da svojih darov ne dajejo otrokom samim, ker to silno slabo vpliva na vzgojo otroka. Te vrste potuha vodi otroka do nevarnega kruha, ki ni pridobljen s poštenostjo. Pač pa v teh skrajno hudih časih še bolj odprimo svoje srce in roke za resnično potrebne družine. Ravno v času vojne podpirajmo posebno izdatno Vincencijevo družbo in njene konference. Gg. učitelji in kateheti pa bodo radevolje Vincencijevi družbi vedeli povedati, kateri otroci so res potrebni podpore. Tako bo dar dosegel svoj namen, otroci pa obvarovani pred nevarnostmi, ki jih ima beračenje na svojo roko. Otrokom, ki beračijo, ne dajati potuhel

Iz Draženje živil. Ker so zahtevale pretirane cene za mleko, so se morale koncem preteklega tedna zagovarjati pred kazenskim sodnikom ljubljanskega okrajnega sodišča tri prodajalke mleka. Neka posestnica iz bližnje ljubljanske okolice je zahtevala za liter mleka 30 vin., čeprav je vedela, da je splošna tržna cena le 24 vin.; dve drugi sta pa prodajali mleko v kozarčih večinoma vojakom po taki ceni, da je prišel liter mleka nad 40 vin. Obsojena je bila vsaka na tri dni zapore in 20 K denarne globe, poleg tega mora kajpada trpeti vsaka tudi stroške kazenskega postopanja. — Še nekoliko poprej je pa bil obsojen pred istim sodiščem neki ljubljanski trgovec z moko, ker je isto predrago prodajal, na 200 K denarne globe ali v slučaju neizterljivosti na 20 dni zapore. — Radi draženja raznih živil, osobito krompirja, je bilo v zadnjih časih tudi pri mnogih izvenljubljanskih okrajnih sodiščih z občutnimi, deloma zapornimi, deloma denarnimi kaznimi — do 150 K — kaznovanih več producentov, kakor tudi prekupčevalcev živil.

Iz Kazenska razprava radi prikrivanja živil. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je vršilo v zadnjih dneh več razprav proti osebam iz kamniškega in logaškega političnega okraja radi prikrivanja zaloga krompirja in drugih živil. Obsojenih je bilo kakih 20 oseb. Akoravno je kazen stroga in je najmanj z enim mesecem strogega zapore odmeriti, je sodišče kazni znižalo na 5 dni do 24 ur navadnega zapore, kajti umevno je, da so obsojenci iz napačnega strahu pred eventualnimi revkizicijami zamolčali oziroma prikrili svoje zaloge. Mnogim je pa tudi na tem ležeče, da svoje pridelke iz dobičkaželjnosti prikrivajo, da bi v ugodnem trenutku občinstvo z nesramnimi cenami izkoriščali.

d Producentom in prodajalcem živil, živine, kovin i. dr. v znanje! C. kr. notranjemu ministrstvu so došle vesti, da se pri imetnikih živil, živine, kovin i. dr. pojavljajo sumljivi elementi, ki se izdajajo za begunce in sosebno manj inteligentne širše kroge prebivalstva pregovarjajo, da jim blago in predmete, katere bi utegnile civilne ali vojaške oblasti rekvirirati, po preznikih cenah prodajajo. Ministrstvo opozarja na dejstvo, da so taka početja v smislu kazenskega zakona kaznjiva ter da se te elemente brez pardona naznani pristojnemu sodišču. Prebivalstvo se nadalje opozarja, da bode oblast rekvizicijo za splošne potrebščine tako uredila, da nikakor ne bode kdo oškodovan.

Iz Apostolski vikar vojni škof Bjelik je nadzoroval včeraj vojaške in dobrodelne naprave Rdečega križa v Ljubljani. Ogle dal si je med drugim tudi v belgijski vojašnici objekt IV., ki ga oskrbuje Rdeči križ. Sprejeli so ga polkovnik zdravnik dr. Hermann, vladni zdravstveni koncipist dr. Polec in odborniki Rdečega križa polkovnik Petrovan, Mathian, veleposestnik Kosler in Luckmann ter odborniki grofica Wallis in gospa Luckmann.

Iz Šentjakobsko prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 25. t. m., točno ob sedmih zvečer v društvenih prostorih predavanje. Ker bo predavanje zelo zanimivo in ker predava izborni govornik, se vsi člani in članice vabijo k temu predavanju.

Iz Vlak z ranjenci se je pripeljal danes ob 6. uri 33 minut na glavni kolodvor. Ranjenci so se vozili z bolniškim vlakom c. kr. državnih železnic št. 57. Pripeljalo se je 99 ranjencev (sedeči ranjenci je vojaško obratni tehnični izraz) in 19 težko ranjenih vojakov (ležeči ranjenci). Vlak ranjencev je poveljeval polkovnik Rudolf Passler. Vlak je pripeljal ranjence iz Opave. Sprejeli so ranjence od deželne vlade zdravstveni koncipist dr. Polec, od vojaške oblasti polkovni zdravnik dr. Hermann in vojaški kurat Kogovšek, od Rdečega križa veleposestnik Kosler in oficial Jagodic, za mestni fizik zdravstveni svetnik dr. Krajec. Transport ranjencev je bil pod vodstvom posl. Turka in vežbalca Daxa po gasilnem in reševalnem društvu odpeljan v »Mladiko«, kjer je bilo sprejetih 19 težko ranjenih vojakov, ostale so pa odpeljali v obrtno šolo.

Iz Ruski ujetniški tabor v Zalogu. Okrajno glavarstvo ljubljanske okolice je pisalo ljubljanskemu magistratu: »Mestnemu magistratu v Ljubljani. Da se prepreči obisk ruskega ujetniškega tabora v Zalogu, se promet na občinski cesti ob tem taboru med zaloško deželno in spodnjekašelsko občinsko cesto v nedeljah in praznikih popolnoma zapre. Ker se ljubljansko prebivalstvo številno udeležuje teh obiskov, naj se isto o zapretni na primeren način obvesti. — C. kr. okrajno glavarstvo Ljubljana, 20. aprila 1915. Chron, m. p.«

Vrednost dobitkov loterije „Slovenske Straže“ 20.000 K Naberite tudi pri svojih znancih denar za srečke in pošljite takoj denar z naročilom „Slov. Straži“ v Ljubljano!

Ij Kako je bil ujet naš urednik gospod Franc Terseglav. Podsetnik Roman Bendé je pisal soprog našega urednika gosp. Terseglava: Uljudno Vam sporočam, da je Vaš gospod soprog, katerega osebno poznam in sem se tudi večkrat z njim razgovarjal, padel v rusko ujetništvo v noči na 25. marca. Z vsjo gotovostjo lako poročam, da je vsled neugodne pozicije, katero je morala zavzeti njegova stotinja prešel z isto z drav v sovražnikove roke. Seveda ni izključena nesreča, a vsi udeleženci omenjenega spopada smo istega mnenja.

Ij Meso se je zopet podražilo. Tukajšnji mesarji so danes meso zopet znatno podražili. To so posledice izvoza naše kladne živine, katero prekupci pošiljajo naprej, in draže, kolikor je sploh morejo nakupiti. Bi bil pač skrajni čas, da se izvoz živine iz dežele sploh ustavi!

Ij Semenji za kože se bode vršil v poledeljek, dne 3. maja, in sicer kot navadno v skladiščih »Balkan«, trg. sped. in komm. del. družbe, Ljubljana, Dunajska cesta 33.

Ij Črešnje v cvetju. Ta teden so tudi pri nas začele črešnje cveteti in nam obe-tajo, ako ne poseže vmes kaka elementarna sila, obilo sadeža.

Ij C. kr. prostovoljni strelci. Vaje c. kr. prostovoljnih strelcev se vrše jutri, dne 25. aprila mesto na c. in kr. strelišču na dvorišču stare domobranske vojašnice točno ob 2. uri popoldne. — Višje vodstvo c. kr. prostovoljnih strelcev.

Ij Tvrška Kastner — odslej tvrdka Julij Elbert. Splošno znano tvrdko Mihael Kostner bo odslej vodil njen lastnik tukajšnji ugledni trgovec g. Julij Elbert pod svojim imenom. Opozarjamo na tozadevno naznanilo v današnjem inseratnem delu.

Ij Odslek za aprovizacijo mesta Ljubljane je sklenil, da se odpre mestna pekarna — kakor sedaj kaže — na Marije Terezije cesti v pekarni g. Jenka, in sicer že prihodnji teden. Tudi vojna mestna prodajalna se te dni odpre. Kdor bo želel kupovati, bo imel še priliko se prigrasiti, ker bo izšel tozadevni razglas še enkrat.

Ij Društvo »Pripraviški dom«. Člane tega velevažnega društva opozorimo na občni zbor, ki bo jutri ob pol 12. uri popoldne v »Katoliški tiskarni« (I. nadstrop.).

Ij Prodaja polenovke pri mestnem magistratu. V ponedeljek ob 8. uri zjutraj začne mestni magistrat res prodajati zalogo polenovke. Oddajale se bodo cele, suhe ribe. Kupi lahko vsak ne glede na socialne razmere. Polenovko bo dobili v mestni vojni prodajalni, Turjaški trg št. 1. Cena 1 kg 2 K 20 vin.

Ij Cepljenje proti kozam v okr. bolniški blagajni ljubljanski se vrši redno vsak torek in četrtek ali po potrebi tudi vsak dan, in sicer od pol 11. ure popoldne do pol 1. ure popoldne do vstevši dne 5. maja.

Japonci.

POGAJANJA MED JAPONSKO IN KITAJSKO NISO NAPERJENA PROTI ZDRUŽENIM DRŽAVAM.

Petrograd, 22. aprila. (K. u.) Iz Irkutska se poroča: Na vprašanje vlade Združenih držav je Japonska na najodločnejši način odgovorila, da pogajanja med Japonsko in Kitajsko niso naperjena proti Združenim državam. Japonska hoče varstvo tujcev na Kitajskem vzdržati in s tem utemeljuje tudi odposlate čet na Kitajsko.

JAPONSKO BRODOVJE SE VRNILO.

Curih, 23. aprila. Ruska poročila iz Tokija javljajo, da se je prvo in drugo japonsko brodovje, obstoječe iz 30 enot, vrnilo v Saseho.

Razna poročila.

OGRSKI ZAKONSKI NAČRT O KAZENSKIH DOLOČBAH GLEDE ZLOKRAV PRI VOJAŠKIH DOBAVAH.

Budimpešta, 23. aprila. (K. u.) Justični odslek poslaniške zbornice je razpravljal o zakonom načrtu, ki določa kazni za zlokrave pri vojnih dajativah in dobavah. Več točk zakonskega načrta se je izpremenilo. Najvažnejše izpremembe se tičejo določbe, da se ima uradnik, ki je bil podkupljen in je prekršil svojo dolžnost, če se je to zgodilo med vojno in je bil vsled tega kak član brambene sile na svoji brambeni sposobnosti tako oškodovan, da je izgubil življenje in se je to moglo v naprej vedeti, kaznuje s smrtjo. Ravno tako dobavitelj, ki je kot storilec s svojim premissljenim kršenjem pogodb povzročil enako posledico. Daljša razprava se je razvila o vprašanju ako naj imajo kazenske določbe veljavo tudi za nazaj. Poročevalec je predlagal, naj se kazenske določbe zakonskega načrta uveljavljajo tudi v slučajih, ako se je kaznivo dejanje izvršilo pred proglasitvijo zakona, toda začasno vojne, pod pogojem, da je bilo to dejanje tudi po sedanjih pravnih določbah kaznivo. Vendar naj se najtežjih slučajev ne kaznuje s smrtjo ali dosmrtno ječo, marveč z 10- do 15 letno ječo.

NEMIRI NA PORTUGALSKEM.

Genf, 23. aprila. »Journal« poroča iz Lizbone: Vlada je izdala odlok, ki izvaja,

da ne štiti postava več tistih oseb, ki se zavzemajo za to, da bi se obnovila monarhija kralja Manuela.

280 MILIJONOV ZA NADALJEVANJE VOJSKE V JUŽNI AFRIKI.

Kapstadt, 24. aprila. Vlada unije zahteva od kapskega parlamenta 280 milijonov šilingov za nadaljevanje južnoafriške vojske, ker se Buri splošno branijo služiti v armadi.

POTRJEJENA SMRTNA OBSODBA NAPADALCA NA KEDIVA.

Kairo, 24. aprila. General Macwell je potrdil smrtno obsodbo napadalca na egiptovskega kediva.

NEMŠKI CESAR ZA VOJNO PRE-SKRBO.

Berlin, 24. aprila. Nemški cesar je vnovič daroval 2 milijona mark vojni pre-skrbi. Skupno je dosedaj daroval 6 milijonov mark. Nemška cesarica je opremila lazaretni vlak s 34 vozovi.

AMERIKANCI UVAŽAJO V RUSIJO KAVČUK IN BOMBAŽ.

Genf, 23. aprila. »Neue Zürcher Ztg.« poroča: Iz Vladivostoka se je odpeljalo nad 100 železniških voz kavčuka v Rusijo. Uvažajo tudi ameriški bombaž. Ruska vlada je naročila 12.000 železniških voz pri ameriških tvrdkah.

ŽENSKI KONGRES V HAAGU.

Haag, 23. aprila. Angleška vlada izprva ni hotela dati potnih listov 130 zastopnic, ki so se imele udeležiti mednarodnega ženskega kongresa, ki se prihodnji teden vrši v Haagu. Angleška vlada je bila mnenja, da ni primerno, da se v neposredni bližini bojnega polja vrše politična zborovanja. Kasneje je pa vlada svoje mnenje izpremenila in sklenila, da odpelje na kongres razen članic angleškega odbora še 20 drugih zastopnic. Kongresa se udeleži veliko število žen iz nevtralnih dežel. Iz Amerike pričakujejo 30 zastopnic in iz Nemčije tudi 30. Na kongresu bodo poizkušali najti temelj, na katerem bi se dal skleniti mir. Predsedovala bo Američanka miss Adam.

Dnevne novice.

+ Deželna vlada v Ljubljani je vpe-ljala rekviriranje žita po deželi, da odpo-more onim krajem, kjer vlada pomanjka-nje. Največje pomanjkanje je v mestih in na Krasu. Žito se plačuje po možno naj-višjih cenah. Seveda se vsakemu pusti to-liko, kolikor potrebuje za preživljenje svoj-ih, in sicer služi za podlago uradni izkaz o zalozah žita. Rekviriranje se vrši enkrat potem prostega nakupa od v to pooblašče-nih zaupnikov. V interesu tistih, kateri trpe pomanjkanje kakor tudi v interesu kmetov je svetovati, naj vsakdo, ki je več pridelal, kakor potrebuje za svoje gospodinjstvo, prostovoljno odda, ker bi sicer morala vla-da pod maksimalno ceno odvzeti razpolož-ljive zaloge. Opozarjamo, da se to rekviri-ranje ne vrši samo na Kranjskem, ampak tudi v drugih deželah.

+ Pozdravi 17. pešpolka. Župan dr. Tavčar je prejel z bojišča sledečo dopisni-co: Na bojišču, dne 14. aprila 1915. Ob vsakem času in ob vsaki priliki potujejo misli vrlih vojakov sedemnajstega polka v daljno domovino, in tako Vam sporočam danes kot tolmač hrabrih Kranjcev naj-srčnejše pozdrave z bojišča. Trda je bor-ba, toda z božjo pomočjo končna zmaga ne izostane. Z najodličnejšim spoštovanjem pl. Ventour, polkovni poveljnik; Klimann, polkovni pribočnik.

+ Duhovniška vest iz lavantinske škofije. Č. g. Alojzij Čizek, mestni župnik v Slovenj. Gradcu, (brat jareninskega de-kana č. g. Jos. Čizeka) vojni kurat v rez-ervi, je vpoklican v aktivno službo na bojišče.

+ Kako izborna se je izkazal duali-zem! Neka vojnopoštna dopisnica poroča iz Košic na Ogrskem: »Tu moke prav nič ne primanjkuje; najfinjeje moko pecivo in fine slaščice so na razpolago. Prav tako je v Budimpešti masleno in mlečno pecivo.« V Celovcu, kjer jemo, oziroma tudi ne jemo turšičnega kruha, se ljudje povprašujejo, če ima država še ime Avstro-Ogr-ska, ali pa sta se iz dualizma razvili dve samostojni državi, Avstrija in Ogrska. Poroča se, da bo Ogrska še ta mesec dala Avstriji 700.000 meterskih stotov turšice (sirkar). Ljudje se povprašujejo, zakaj bi nam Ogrska ne odstopila še kakih boljših žitnih dobrot, kakor samo korožo? Če je na Ogrskem mogoče najfinjeje belo peci-vo, ne vemo, zakaj bi ne bilo mogoče po-slati tudi nekaj bele moke z Ogrskega. Saj vendar tudi naši vojaki branijo Ogrsko pred Rusi! — Tako modrujejo ljudje, in mi ne moremo drugače, kakor reči: »Prav imajo!«

+ Rusini med Slovenci. Rusinski ted-nik »Dilo« je objavil dva članka o bivanju Rusinov med Slovenci: Ukrajinec profesor dr. Lakota (sedaj v Stari Loki) jako sim-patično opisuje znanega slovenskega po-znavalca ukrajinske književnosti in zgo-dovine, župnika J. Abrama. Zelo hvali

njegovo ljubezen in sočutje do Ukrajine in njegove izvrstne prevode ukrajinskega pesnika Sevcenka. Ukrajinski župnik Mi-hajlo Zubricki opisuje bivanje Rusinov na Vrhnikih; zelo hvali izredno gostoljubnost in naklonjenost Slovencev. Zahvaljuje se Slovincem z željo, da jih ne bi nikoli za-dela taka nesreča, kakor je zadela Ukra-jince.

— Naši vojaki. »Slovenska Straža« je prejela od nekega slovenskega vojaka pi-smo iz Košic (na Ogrskem): »Tudi jaz bi rad po svojih skromnih močeh kaj pri-pomogel za uboge vdove in sirote padlih tovarišev in za tiste tovariše, ki so brez roka, nog itd. Pošiljam Vam v ta namen 2 K in prosim, da pošljete 2 srečki efektne loterije »Slovenske Straže« moji ženi na spodaj napisani naslov. Lepo Vas pozdrav-lja I. F.«

— Kranjec povsod rad poje. Vojni kurat g. L. Turšič piše svojemu sošolcu ob Kolpi izpod Visoke Tatre v Karpatih: Tu pod Visoko Tatro, kamor so me poslali iz bolnice za štiri tedne, je moj novi dom. Najlepše ogrsko zdravilišče z nebeško lego! Tu ni čuti bojnega diredajja. Na več Kranjcev sem naletel, od vseh mogočih regimentov in vetrov. Pa jo urežemo, da odmeva od gor. Samo snega je še precej in mraza, pa se nam še nov ponuja. Rad bi bil šel domov, pa radi strogih predpisov ni bilo mogoče. Dr. Lampret (živinozdrav-nik v Postojni, doma iz Št. Vida pri Zati-čini) je tudi zelo bolan. Iskrene pozdrave!

— Nova izvirna narodna igra. Z Viča-Glinc nam poročajo: Kat. slov. izobraže-valno društvo uprizori v nedeljo, 25. aprila ob 4. popoldne novo izvirno narodno igro: »Vera in dom«. Ta predstava bo zadnja v sezoni. Čisti dobiček se bo porabil za ran-jence. Vljudo vabimo. Cene navadne.

— Glasilo socialnih demokratov. Iz-vrševalni odbor jugoslovanske socialno-demokratske stranke, ki ima od zadnjega strankinega zbora svoj sedež v Trstu, bo pričel izdajati s 1. majem svoje glasilo. Novemu listu bo ime »Zarja« ter bo izha-jal enkrat na teden.

— Zahvala. Podpisani se najsrčneje zahvaljuje v imenu cele prve stotnije 97. pešpolka za darovane cigarete, katere so darovali učenci c. kr. državne ljudske in meščanske deške šole v Trstu, via della Sanita št. 20. Bog plati! Vekoslav Sanšek, štabni narednik; Anton Sterle, narednik; Ivan Bele, četovodja; Alojzij Krašna, de-setnik; Andrej Meluh, poddesetnik; Iv. Bizjak, pešec; Jožef Skarabot, pešec.

— Shod Hrvatov v Chicagu. Na shodu Hrvatov, Slovencev, Dalmatincev, Istranov, Bošnjakov in Hercegovcev, nad 4000 jih je bilo, se je sprejela z velikim navdušenjem resolucija, ki odločno oboja srbofilstvo. Ko je prvi govornik imenoval ime cesarja Franc Jožefa I., so trajale navdušene ova-cije cesarju deset minut. Shod je bil kre-pak odgovor na po srbskem konzulu v Newyorku prirejen srbofilski shod, ki se ga je udeležilo do 300 oseb, na katerem so Hrvati burno protestirali proti izvajanjem srbofilskih govornikov.

— Odpravljena carina. »Wiener Zei-tung« objavlja ministrsko odredbo, po ka-teri je začasno odpravljena carina na: vole, krave, teleta, koze, ovce, jagnjeta, prešice od 60 kg naprej, perutnino divjačino, meso kruh, ladijski prepečenec, pecivo, meso sveže osušeno itd., sir, slanike, mesne konzerve, sadje, sočivje vsake vrste, sočivne konzerve, čebulo, česenj in gotove slad-korne vrste.

— Mlini za rekvirirano žito v mari-borskem okrajnem glavarstvu. Eno izmed prvih na Štajerskem je seglo mariborsko glavarstvo po kmečkem žitu in ga je rekviriralo. Najprvo je ta usoda zadela katoliško-narodno občino Sv. Križ nad Maribo-rom. Pšenica se plačuje po 44, rž po 34, ječmen 33 in koroza 30 K 100 kg. Mlini, kjer bo okrajni glavar Weiss imel zaloge rekviriranega žita in moko so: Ehrlichov v Kaniži pri Pesnici, Scherbaumov v Mari-boru, Böhmov v Framu in Grundnerjev v Poljčanah. Mali kmečki mlini so izklju-čeni. Kmetje imajo ponekod 5—7 ur daleč voziti odvzeto zrnje na mlin. Kdor hoče imeti moko, mora dati za njo 56 vin. za 1 kg. Veliko pomanjkanje moke se čuti v mariborskih okoliških občinah. Najprvo se je reklo, da bodo te občine priklopljene mestu Maribor a glavar pl. Weiss je bil proti temu.

— Dvekronski bankovci. Med občin-stvom se je razširilo mnenje, da krožijo ponarejeni dve-kronski bankovci, ki se od pravih razločujejo po črkah A, B, C pri serijah v številkah. V pojasnjenje sledeče: Banka je dosedaj izdala tri emisije dve-kronskih bankovcev, ki so različno ozna-čeni po serijah in številkah, in sicer je na zadnji strani prve emisije levo črka A s štirivrstno številko serije, desno pa šte-vilo s šestimi številkami. Pri drugi emisiji je prav tako, le mesto črke A je črka B. Pri tretji emisiji je na levi le štirivrstno število serije in desno črka C ter število s šestimi številkami, kar je razvidno iz na-slednjih zgledov: Prva emisija levo A 1025, desno 133.840. Druga emisija levo B 1006, desno 679.044. Tretja emisija levo 1144, desno C 000.005.

— Milijonski primanjkljaj južne želez-nice. Južna železnica je objavila 22. t. m. svoj računski zaključek za leto 1914., ki izkazuje obratnega primanjkljaja 11.912.699 kron nasproti predlanskem prebitku 706 tisoč 443 kron.

— Iz seznama izgub št. 164: Poroč-nik Komlanec Emil, 28. dom. p., ujet v Sr-biji; nadporočnik Werrlein Ivan, 27. dom. polk, odd. stroj. pušk, ujet. (Iz ujetništva ušel v Peking na Kitajskem.)

— Popravek k seznamu izgub. Poroč-nik Zagoričnik Ludvik, 4. dom. p., 7. stot., ujet. (Je ušel iz ujetništva v Sibiriji v Pe-king. Je bil svoječasno samo za ranjenega označen.)

— 160 trgovin zaprli so na Reki, od-kar je izbruhnila vojska; med njimi je bilo 66 gostiln in žganjarn.

— Krušne in močne nakaznice, izda-ne na Kranjskem, so veljavne tudi na Šta-jerskem, a dobiva se z njimi le kruh in jedi iz moke, ne pa tudi moka, ki se na pod-lagi kranjskih močnih nakaznic na Štajer-skem ne more kupiti.

— Suplent na enorazrednici v Grib-ljah je postal bivši suplent v Preloki Ivan Vrbinč, ker je odšel k črni vojski učitelj Ernest Šusteršič.

— Umrl je v Kranju c. kr. davčni nad-upravitelj v pok. g. Anton O r e h e k. — V Kranju je umrla posestnica ga. Alojzija P o t u č e k, roj. Z a d r a ž n i k.

— Vojnopoštni promet z zavoji III. ar-madnemu zboru zopet odprt. Vsled odlo-ka trgovskega ministrstva z dne 20. aprila 1915, št. 11.856/P. se od 26. do 30. aprila sprejemajo na poštah zavoji naslovljeni vojnim poštnim uradom št. 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 22, 24, 30, 32, 35, 36, 38, 39, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 62, 65, 66, 67, 72, 73, 74, 77, 81, 86, 90, 92, 93, 97, 98, 99, 101, 103, 105, 108, 110, 112, 116, 118, 126, 127, 128, 132, 134, 150, 154, 157, 158, 160, 186, 189, 190, 191, 201, 208, 209, 211, 214, 301, 305, 307, 308, 315, 316, 320, 351, 501, 502, 503, 504, 505. — Odprti so torej tudi vojnopoštni uradi III. armadnega zbo-ra prometu z zavoji. Izrecno se pa naglaša, da se smejo v vojnih zavojih pošiljati le predmeti za opremo in obleko, smodke, svalčice ali tobak. Jestvine so izrecno iz-ključene.

— Vojaški pogreb. Iz Gorice poročajo: V pomožni bolnišnici Rdečega križa na Travniku je umrl vojak Makso Ž o r ž, do-ma iz Vipave, star 18 let, dodeljen je bil delavski stotnji. Pobralla ga je meningitis.

— Padel je na severnem bojišču sin znanega krčmarja Figeljna na Trav-niku v Gorici.

— Snežni plazovi, kakoršnih ne poma-nijo najstarejši ljudje, pridrili so letošnjo zimo iz Begunjske kotar se nam poroča iz Begunj. Grozen je pogled na opustoše-nja, katera so povzročili. Še sedaj je po ne-katerih mestih snega nad 10 m visoko, ki bode skopnel šele po letu. Pristop do pla-zov je lahak in brez nevarnosti.

— Obesil se je v petek, dne 18. t. m. po noči Franc Puc p. d. Tomažek, posest-nik na Zgoši pri Begunjah. Zmešalo se mu je vsled rodbinskih razmer.

— Cestni pometachi v Budimpešti pod vojaškim poveljstvom. Na prošnjo ogrske-ga glavnega mesta je domobranski mini-ster postavil vse cestne pometache pod vo-jajško poveljstvo.

— Aprovizacija Trsta. »Piccolo« po-roča, da so bile 22. t. m. malone vse peka-rije v Trstu preskrbljene s kruhom, kakor je bil prejšnji dan obljubil prebivalstvu na-mestnik. Ljudstvo, ki je čakalo na kruh, se je pritoževalo, ko ga je dobilo, da se je v nekaterih pekarnah spekel veliko bolj črn kruh nego v drugih, a cena je bila povsodi ista. Temu je bila kriva okolnost, da sta bili bela in črna (ječmenova) moka vsaka zase v posebnih skladiščih in da se v naglici, s katero se je razdelila moka pekomi, ni mogla preje zmešati ter se je zato zgodilo, da so nekateri peki dobili samo belo, drugi pa samo črno moko; ker so imele vse pekarije nalog, da nemudoma zamesijo kruh, peki niso čakali druge moke, marveč so zamesili kruh iz tiste, ki so jo najprej dobili.

— Razredna loterija. 80.000 kron je zadela srečka št. 133.409, 10.000 kron so zadele številke 34.024, 108.034 in 108.348.

— Uračunanje vojskine službene dobe uslužbenec državnih železnic. Železniško ministrstvo je izdalo več odredb v ko-rist tistim uslužbenecem in delavcem držav-nih železnic, ki so bili pozvani v vojaško službo. Glede na definitivne uslužbenec se je odredilo, da se jim mora doba službo-vanja v vojski uštevati v časno napredova-nje. Z ozirom na delavce se je odredilo, da se jim ne zaračuna službena doba pred vojno službo, marveč tudi doba vojne službe tako glede na odmero bolnišnice kakor tudi z ozirom na druge dajatve bol-niške preskrbe po bolniški blagajni. De-lavci, ki so bili uvrščeni v vojsko, ne smejo biti oškodovani pri napredovanju v plači in se jim zato ne zaračuna le čas pred po-zivom v vojno službo, marveč tudi doba vojnega službovanja glede na napredova-nje v službi pod pogojem, če dotični de-

lavci takoj po izpolnjeni vojaški dolžnosti zopet nastopijo službo pri c. kr. državnih železnicah. Splošno se je odredilo, da se morajo sprejeti nazaj v službo vsi železničarji, četudi so bili v vojski ranjeni ali če so oboleli.

— Nove vojne poštne znamke. C. kr. korespondenčni urad poroča: Znano je, da je izdala poštna uprava lani jeseni vojne znamke po 5 in po 10 vinarjev, ki so se prodajale s pridatkom 2 vinarjev. Izkupilo iz pridatka je namenjeno, da se podpirajo z njim vdove in sirote padlih vojakov. Prvi nalog teh znamk je skoraj popolnoma porabljen. Z ozirom na pomisleke javnosti proti obliki in opremitvi teh znamk se ni natisnil drugi nalog, pač se pa izdajo nove vojne znamke v vrednosti 3, 5, 10, 20 in 35 vinarjev. Ker se je pri prvih znamkah grajalo, da so prevelike, odgovarjajo nove vojne znamke velikosti navadnih pismenih znamk od 1 do 35 vin., a mesto v visoki obliki so izdelane v povprečni obliki in se zato na prvi pogled razločujejo od navadnih pismenih znamk. Pridatek znaša zdaj pri 3 vinarski vojni znamki 1 vinar, pri 5 in 10 vinarskih znamkah 2 vin., pri 20 in 35 vinarskih znamkah 3 vin. Trivinarska znamka predstavlja pehoto v strelskem jarku, petvinarska znamka kavalerijsko patroljo, desetvinarska znamka 30-5 cm možnar, kadar strelja, 20 vinarska znamka veliko bojno ladjo »Viribus Unitis« in 35 vinarska znamka aeroplan. Narisane je načrte za nove znamke profesor Koloman Moser, v baker vrezal jih je bakrorez Ferdinand Schirnboeck.

— V srbskem ujetništvu se nahaja Jakob Oblak iz Podplešivice v brezovski županiji nad Ljubljano. Nahaja se v Studenici na Srbskem.

— Smrtna kosa. Iz Dornberga na Gorškem nam pišejo: 7. t. m. je umrl tukajšnji posestnik in občinski odbornik gospod Anton Rijavec, star 45 let. Zapustil je osem nedoraslih otrok. Pokojnik je bil skrben oče in gospodar ter splošno spoštovan, kar je pričal lepi pogreb. — Iste dne je v Gospodu zaspala 49 letna soproga tukajšnjega gospoda župana, gospe Frančiška Kavčič. Tudi za njo žaluje osmero otrok, ki so pa večinoma že odrasli. Na zadnji poti je spremljalo blago pokojnico, ki je bila vzorna krščanska mati in gospodinja, šolska mladina, potem občinski odbor, domači pevski zbor in veliko število drugih spoštovalcev od blizu in daleč. — Obema pokojnikoma svetila večna luč!

— Dansko meso v Budimpešti. 22. t. m. so pripeljali v Budimpešto štiri železniške vozove mesa z Danskega.

— En zvon in več krstnih in obhajilnih posod je darovala evangelijska občina v Celju domoljubni zbirki vojnega materiala.

— Iz bazilike v Marijinem Celju je daroval benediktinski opat Severin Kalcher dragocenosti, vredne nad 100.000 kron, domoljubni zbirki vojnega materiala.

— Iz ruskega ujetništva se je oglašil sin nadučitelja v št. Ilju v Slov. goricah artiljerijski poročnik Ciril S a d u. Piše bratu dr. Saduju v Maribor, da se vozi v osrbe Rusije.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. — Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Cena 1 K 20 vin. za broširan izvod, 1 K 80 vin. za vezan izvod. — Ta knjiga izide v sredo, 28. aprila. Vsaki gospodinjki bo nudila marsikaj novega; vsaka, ki jo bo rabila, se bo tudi prepričala, da so jedila pripravljena s skromno porabo živil navadno bolj zdrava, pa tudi bolj tečna in okusna, kakor če se pripravijo v razkošnih razmerah. — Za praktično vsakdanjo porabo bo ta knjiga služila bolje kakor vsaka obširna kuhinjska knjiga, ker obsega v pregledni razvrstitvi navod za pripravo jedil iz onih sredstev, ki so nam vedno na razpolago ali si jih vsaki čas lahko oskrbimo. — Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Pogreša

se Florijan KREGAR iz Kamnika, vojak 7. lov. bat., 4. komp. Bil je ranjen ob bojičnih praznikih. O njem se ne ve ničesar drugega, kot da ga je pobrala sanitetna patrolja. — Kdor more podati kako obvestilo, se prosi, da ga pošlje njegovi sestri JOSIPINI KREGAR, KAMNIK. 844

841 **Zdravilišče**
Rogaška Slatina
Postaja juž. železnice. Štajersko.

Najmodernejša higijena naprava. Posebno pripravno za vojake-rekonvalescente. Izvrstni zdravilni uspehi pri žolodčnih in črevesnih boleznih, nevrozih arca in nevraseniji.

Ortopedično zdravilišče.

Sezona od aprila do oktobra.

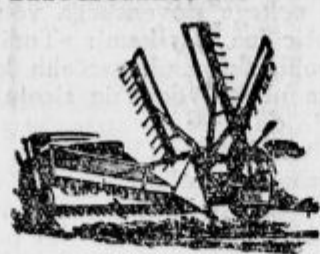
Prospekti se dobe pri dežel. zdravilišču.

Poljsko orodje

sejalne stroje, pluge, valjarje brane, kultivatorje.

Žetvene stroje

kosilne stroje za travo in žito, povezalne stroje, grablje, obračevalce mlatilnice za eno in dvojno čiščenje bencin-motorje

bencin lokomobile

izdeluje in razpošilja priznано v najboljši izvršitvi

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj

II. Taborstrasse Nr. 71.

Tovarna poljedelskih in obrtnih strojev.

845

Katalog št. 570. gratis in franko.

KRAPINA-TOPLICE

(Hrvatsko) lečijo trganje, revmatizem, ischias.

Pojasnila in prospekte brezplačno pri ravnateljstvu. 723 (20)

KROMPIR

Važno!

jedilni ter za semensko uporabo, izvrsten, veleprima kakovosti, zdrav, brezhiben, izbran ter trpežen, je še v veliki zalogi pri tvrdki 885

Iv. A. Hartmanna naslednik AVG. TOMAŽIČ v Ljubljani

ter razpošilja istega v vsaki dovoljni množini cele vagone, tudi manj kakor cele vagone po solidni, nizki, dnevni ceni, dokler zaloga traja. — Cena pri odjemu celih vagonov po dogovoru ter se pri celih vagonih le prosto, v vagon nasut, vložen brez vreč odpošilja, pri manjših naročilih se pa morajo doposlati vreče prosto voznine ter stane za napolnjevanje vreč in delo primeroma nekaj malega več.

Važno!

Naznanilo: Ose blago se po starih nizkih cenah prodaja.

Lepa birmanska darila.

Največja bogata zaloga ur, verižic, vojnih obeskov, uhanov, zapestnic; največja izbira briljantov.

Priporoča in vabi za obilni obisk

F. Čuden, Ljubljana

delničar švicarskih tovarn »Union« ur.

Naročite novi vojni spominski cenik s koledarjem tudi po pošil zastoj!

Št. 6274.

892

Razglas.

Obiskovanje ruskega ujetniškega tabora v Zalogu.

Ljubljansko občinstvo se s tem opozarja, da je vsled odredbe c. kr. okrajnega glavarstva v Ljubljani z dne 20. aprila 1915, št. 9264, promet na občinski cesti ob ruskem ujetniškem taboru v Zalogu, in sicer med deželno cesto v Zalogu in občinsko cesto v Spodnjem Kašlju, ob nedeljah in praznikih popoldne popolnoma zaprt, da se s tem prepreči številno obiskovanje tega tabora.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 23. aprila 1915.

P. n.

Dne 12. marca t. l. je umrl moj dolgoletni družabnik v tvrdki Mihael Kastner v Ljubljani, gospod Gustav Kastner.

Sedaj nameravam trgovino, ki sva jo nad 20 let skupno vodila z gospodom Gustavom Kastnerjem pod tvrdko Mihael Kastner, nadalje voditi pod lastnim imenom

Julius Elbert

O tem si dovoljujem slavno p. n. občinstva s prošnjo obvestiti, naj se odslej dopisi, ki so namenjeni za doslej pod tvrdko Mihael Kastner obstoječo specerijsko, kolonijalno, materialno ter trgovino z deželnimi pridelki, glavno zalogo naravnih mineralnih vod, zalogo soli in petroleja, ne pošiljajo več pod naslovom Mihael Kastner, marveč pod mojim imenom Julius Elbert.

Ker bom tvrdko Mihael Kastner dal izbrisati v trgovinskem registru, prosim, da se izogne vračanju pisem, prav natančne pozornosti na ta novi naslov.

Velespoštovanjem

Julius Elbert

sedaj edini odprti družabnik tvrdke Mihael Kastner.

Pozor!

Radi selitve prodam krasno, novo salonsko garnituro (les mahagoni politiran) ter jedno damsko pisalno mizo v orehovem lesu.

Ogled od 2.—4. ure popoldan. Naslov v Upravištvu pod št. 843. 848 (5)

Sanatorij Gutenbrunn in mestno zdravilišče

Baden pri Dunaju. Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki. Otvorjeno celoletno. Zdravnika-vodji: Dr. O. pl. Aufschneider in ces. svetn. Dr. Podz. 846 hradsky. Prospekti zastoj.

Kdor naroči: prasce, jesence, breje svinje mrjasce, krave s teleti itd. dobi lahko tudi

mešane otrobe

pri Vnovčevalnici za živino v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 29. 890

Gospodarska zveza v Ljubljani.

Najboljša krma za mlade prašiče in molzne krave so

oljnate tropine (preše).

Z nakupom ne odlašajte! Tropine stanejo 50 K za 100 kg in se bodo še zdatno podražile, ker so zaloge po večini razprodane. **Garantirano čistega deljinega semena** ima Zveza še dosti v zalogi. Seno v vsaki množini kupuje Gospodarska zveza. 893

Večja množina

ovsene slame

se takoj kupi. Ponudbe z ceno na tovarno cementa v Zidanem mostu. 891

Proda se 30 hektoltr. belega in rdečega dolenskega

s trške gore. — Cena litru 44 do 48 vinarjev.

Naslov: Anton Teropčič, Česenca 9, p. št. Peter pri Novem mestu. 869

Posestvo

če mogoče brez poslopja, srednje veliko ali večje, ležeče na Gorenjskem, z dobro zemljo

850

se kupi

proti takojšnjemu plačilu. Prijave sprejema pod »20.000« upravništvo tega lista.

Izurjena kuharica

in samostojna gospodinja išče službe pri kakem gospodu ali v župnišču. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Varčna gospodinja št. 30.« 888

1-2 močna vajenca

sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji. (Kateri se je že ključavničarstva kaj učil, ima prednost.) JAKOB MALENSČEK, stavbeni in umetni ključavničar, Boh. Bistrica. 886

Izgubil se je od Lukovice do Ljubljane velik

mesarski pes

belo-rumene barve, ki sliši na ime »Sultan«. Kdor ga je našel, naj ga odda na naslov: FRANC KREMŽAR, mesar v Lukovici. 887

Toni Jager

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Predtiskarilja najnovjših vzorcev za vezene obleke in bluze.

Z Baikana.

»Frankfurter Zeitung« poroča dne 21. f. m.: Solun, 9. aprila: Vkljub atenskim poročilom, da smatrajo tam zadnji vpad bolgarskih čet na srbsko ozemlje pri Udovi in pri Valandovu kot končano stvar, so vendar ukrenili vse potrebe, da se kaj podobnega ne ponovi na grškem ozemlju. Na verodostojnem mestu zagotavljajo, da niso samo ojačili obmejnih postojank, ampak da so tudi dali povelje, da je treba bolgarske čete tako daleč zasledovati, dokler se jih ne prime, torej tudi preko meje. Za enkrat pa ni nobenega povišja za tak korak. Zadnji vpad, pri katerem so imeli Srbi zaradi trdovratnega odpora Bolgarov težke izgube, ni imel nobenega uspeha, pač pa je pokazal, da se da železniška zveza od Gjevgjelija do soteske Demirkapu zaradi bližnje bolgarske meje lahko ogroziti; tako je umljivo dejstvo, da imajo Srbi tam ob železnici močne straže. To pa še zato toliko bolj, ker vozi tam vlak za vlakom premo, moko, vojni material in v zadnjem času tudi sanitetni material v Srbijo. Kar so sem in tam javili, da je Grška prepovedala transport vojnega materiala v Srbijo, je to napačno; vsak otrok se lahko prepriča, da je ravno nasprotno res. Železnico Gjevgjeli—Skoplje—Niš upotrebljajo dalje vsi ententni diplomati in generali, ki potujejo v gotovih misijah; zato je videl stari Solun že najrazličnejše osebe v svojem obzidju. Ni dvoma, da je Srbija v treh in pol mesecih imela dovolj prilike, da se odahne in izpolni vrzeli v svojem oboroževanju. Vse postojanke, ki pridejo za obnoveitev boja v pošte, so utrjene bolj nego kdaj prej. Francozi in Angleži so mnogo storili, da pomagajo zatreti pegasti legar, in zdi se, da ta strašna bolezen pojema. Če bodo mogli izpolniti vrzeli v svoji armadi ali ne, to je drugo vprašanje; pripoveduje se pa, da se pripravljajo na nove napade, ker hočejo začeti z ofenzivo. Zadnji čas se je tu pojavil nov hud gost, to je kuga, kar je gosposko prisililo, da ukrene strožje korake, zlasti ker se sumljivi slučajji že tedne kažejo. Tudi pegasti legar se je baje pojavil.

Slovenci na bojiščih.

Hišica slovenskega vojaka v Karpatih. — Slovenski fantje so tudi na bojišču židane volje.

G. Ivan Stegnar iz Podgorja pri Kamniku je pisal svoji sestri: Ljuba sestra! Pozdrav Ti želim iz strelskega ukopa, tudi materi in očetu in . . . (sledi mnogo imen) in tudi drugim znancom. Kako se vendar kaj imaš in mož, pa drugi tudi, že dolgo nisem dobil nič poročila od Tebe in od . . . (sledi žensko ime) tudi že od Svečnice nič. Ali ste še živi, kaj novega pišite, meni je zelo dolg čas po domačih in drugih. Tukaj se zmiraj bijemo za žive in mrtve. Kadar boš pisala, moraš odpisati takoj, ko mojo karto dobiš, če ne že pismu uidev drugam, in drugim tudi tako povej. Na to karto ni treba odpisati, grem gotovo drugam. Bom že pisal. Kako se kaj imate? Meni ni nič hudega, sem že vsemu privažen. Poka dan na dan, snega je še precej. Hišo imam v gozdu pri nekem javorju v zemlji in listje notri, kakor lisica, spredaj luknjo za streljati in za okno, zadaj pa notri hodim in na Ruse pazim, če me iz ene preženo, pa drugo naredim. Kmalu se vidimo! Z Bogom!

»Marija, varuj nas!«

Bogoljubov pesnik Limbarski piše »Slovenec« dopisnico, datirano z dne 15. aprila 1915.: Pomlad prihaja v deželo, a na bojnem polju je vse opustošeno, krvavo . . . Krilatki pevčki, vračajoči se iz južnih dežel, letajo plaho sem in tja, prve pomladne cvetke so oškropljene z junaško krvjo in poteptane. Nebo je zastrto s temnimi oblaki, karpatske višine so pokrite s snegom. Nikjer sledi bližajoče se pomladi. Strelji in granate, švigajoče po zraku, oznanjajo smrt . . . Vse to pa ne vznemirja src slovenskih junakov. Iz vejnatih šatorov se razlega zaupno petje:

»O Marija s planinske gore,
Ti nam moreš pomagati!«

Pri Njej, ki je pomoč kristjanov, iščejo tolažbe naši vojaki v najhujših naporih in nevarnostih. Strašen je pok morilnih granat, a močnejši so klici, prihajajoči iz junaških src: »Marija varuj nas!« Ob njih gineva divja moč šrapnelov in granat, človek se čuti varnega in upa na srečen povratek v domovino.

Na grob nadlovca Kokalu iz Vrhpolja pri Moravčah.

Sešla sva se na nekem hribu v strelskem jarku. Tri zvezde na rmenem obroču so mu dičile vrat, prsi pa mu je krasila hrabrostna svetinja. Kot priprost, neuk mladenič se je vsled izrednega junaštva povzpelo do častnega naslova: nadlovec, ter bil predlagan za zopetno odlikovanje, katerega pa ni doživel.

Bilo je v ponedeljek 21. marca. Prvi žarki pomladnega solca so obsevali bojišče. Z ruske strani so padale morilne gra-

nate. Pogumno jih je gledal naš hrabri junak ter se dobrovoljno šaljivo. Zopet je počilo na sovražni strani in granata je padla ter zagnala junaku na hrbet težak kamen. Zvil se je v silnih bolečinah ter čez malo časa izdihnil . . .

Jutranje solnce je obsvetilo izkopani grob, ki je, postlan z jelkovim zelenjem, čakal mlade žrtve. Solzan sem gledal od daleč, kako so zagreblili mlado truplo. Zapomnil sem si kraj in ko je zašlo večerno solnce, sem šel počasi do njega. Prst na grobu je bila še sveža, nepotlačena. »Pozdravljen, moj dragi rojak,« sem vzkliknil ganjen, »lahka Ti zemljica sredi hladnih karpatskih gozdov!«

Sladko spavaj in mirno sanjaj o dnevih slave in o srcih, ki se Te prijateljsko spominjajo . . . Vstal sem, izruval v bližini mlado jelko ter jo usadil na grob. Raste naj čilo in sveže na Tvoji gomili, kakor je bilo čilo in trdno Tvoje junaštvo. Kljubuje naj nevihti in viharju, kakor si i Ti kljuboval sovražnim navalom. Nastali bodo zopet mirni časi; ptice se bodo vrstile v karpatske loge in gnezdele nad tvojim grobom. Izbrisane bodo krvave srage, Tvoje junaško ime pa ostane trajno zapisano v srcih, ki so Te poznala. S ponosom se Te bodo spominjali Vrhpolčani, Tvoji rojaki, ponosna bo nate moravska dolina in njeno vrlo prebivalstvo.

Limbarski.

Duhovnik v vojni.

Gospod kurat Franc Novak piše s se-
vernega bojišča dne 7. aprila:

Še vedno sem zdrav, hvala Bogu, dasi sem imel opravila z na koleri obolelimi. Vsak dan jih je vzela bela žena po 30 do 40. Grozno je gledati kolerne bolnike. Vrh tega sem imel opravila tudi pri operacijah. Marširali smo večkrat noč in dan. Prav nič ni čuda, da jih pri tem vremenu in pri teh razmerah toliko oboli. Pri našem oddelku ni nobenega, ki bi še nikdar ne bil marod. Sv. maše včasih po cel mesec nisem opravil. Spimo, kjer dobimo prostor. Vse je dobro, da smo le pod streho. Tu imamo še sneg. Več kot 50 km naokrog je vse utrjeno z bodečo žico in strelskimi jarki. Privadili smo se že vsemu. Ako je le en dan vse mirno, pa je že dolčas. Že trikrat smo bili »kandidatje« za Sibirijo, a vselej je Rusom izpodletelo. Bog živi vse, ki ste ostali v domovini!

Mimo srca.

Četovodja 17. pešpolka Leopold Šušteršič iz Zapuž nad Ljubljano je pisal svojim domačim 1. aprila iz vojne bolnišnice v palači nadvojvode Leopolda Salvatorja na Dunaju med drugim to-le:

Naj Vam opišem, kako sem bil ranjen. Pripravljali smo se za naskok. Stotniški poveljnik določil: »1., 2. in 4. vod naprej, 3. vod tvori rezervo.« Kot poveljnik 2. voda stopim pred stotniškega poveljnika in mu javim, da imam v svojem vođu samo še 13 mož. Poveljnik nato ukaže, da gredo 1., 3. in 4. vod naprej, 2. vod pa ostane za rezervo. Vodi so se razvili v bojno črto. Stotniški poveljnik zakliče: Rezerva naprej! Hitro skočim, se obrnem k moštvi in dam potrebno povelje. V tem trenutku zopet prileti ruska salva in ena krogla je bila namenjena tudi meni. Zadel me je zadaj v hrbet, mi predrla pluća in šla tesno mimo srca skozi prsi ven. Zgrudil sem se in bruhal kri. Pravo čudo je, da nisem umrl na mestu ali pri prenašanju v lazaret. Sem pač pravi kranjski Janez, ki ima železno telo, jakleno srce in mrzlo kri, ki ne izteče tako naglo. Naj Vam povem, da mi je srce potisnilo čisto na desno stran, pa mi še vedno bije, oslabiljeno sicer, a dovolj močno, da se Rusom ne izpolni njihova namera, ko so me hoteli poslati na oni svet in se veselili, ko so me videli pasti, da bodo imeli zopet enega 17tega manj proti sebi. Nas se ne ubije tako lahko in če Bog da, se homo še videli!

Kako je črnovojnik M. D. (črnovojn. polk št. 27.) ranjenega tovariša nosil vun iz gozda do bližnjih človeških bivališč.

Črnovojnik piše bratu: »V boju na planini . . . je bilo, šrapnele so letele na nas, da je bilo groza. Ne bom Ti popisaval v kakšnih nevarnostih sem bil; samo to Ti hočem sporočiti, s kakšno težavo sem spravil ranjenega tovariša do ljudi. Noč je že bila, ko dobimo mi ukaz, da se umaknemo. Pri umikanju me nekdo mlo zakliče: bil je tovariš, težko ranjen. Napol sem ga nesel, napol se je name opiral; tako sva nekaj časa korakala. Sovražne krogle pa so venomer sikale nad nama in mimo naju. Čez dan sem bil opazil nižje doli nekaj koč; do tistih sem hotel ranjenca spraviti. Greva po bregu nizdol. Zdaj mi pa tovariš omaga in pade. »Kri mi bo otekla,« mi reče; roko je imel zlomljeno, nogo na dveh krajih prestreljeno, na drugi strani rebra obstreljena, odpovsod je kri tekla. Kje naj začnem obvezovati? Jaz pa sam, pa tudi sanitejec nisem; zraven pa je dež lil kakor iz škafa. Naredil sem streho iz »celtne«; tako sva nastregla vode, ker sva bila oba strašno žejna. Zdaj je bilo treba najti kakšno stezo do tistih koč. Pa kako jo najti v temi in dežju? Napotim se enkrat, drugič,

tretjič, vse zaman; no, slednjič jo pa le zasledim. Po neznanski strmini je šlo. Pazil sem na vse, da bi vedel nazaj najti k ranjencu. Pridem res do koč. Vesel sem bil; zaradi ubogega tovariša. V eni koči najdem nekaj vojakov. Naredimo nosila in enega sem vendar preprosil, da je šel z menoj. V strmino grede in v temi sva šestokrat padla. Naglas pa tudi nisva smela klicati zaradi sovražnika. Slednjič prideva do ranjenca. Naložila sva ga na nosilnico; ampak nosil sem brez jermenov, kar v rokah. Lahko si misliš, kako je šlo. Na vsakih deset korakov smo morali nosilnico na tla položiti; kar prste mi je hotelo iztegniti od tolike teže. Kolikrat sva se nosača spoteknila in padla! In pa še sam sem bil že nekaj dni bolan. Tako smo hodili od 8. ure do polnoči. Ni bila dolga pot, ali težavna. Ko smo imeli še 300 korakov do koč, grem prosit, da bi šel kateri pomagat; pa zabada vse prošnje, tudi za denar ni hotel nobeden. Zdaj mi ranjenec ponudi skoričjo kruha iz svoje malhe; s tem se toliko okrepčam, da primem spet za nosilnico. Tako smo slednjič dospeli v koč. Samo en četrt ure zamude, pa bi nas bila zalotila sovražna patrolja. Zjutraj na vse zgodaj sem iskal, s čimer bi ranjenca okrepčal. V sosedni koči sem opazil kokaši. Vprašal sem gazdo, če proda katero. »Samo ufati jo!« mi je rekel. Posrečilo se mi je, da sem ujel petelina. Zakoljem ga, oskubem, skuham in pripravim ranjencu »dobro« bolniško juho. Čez dan so prišli sanitejci, ki so tovariša vzeli s seboj. Tako sem bil eno noč usmiljeni Samaritanec.

Rusi so bežali pred enim samim Slovencem.

Davorin Ocvirnik, ki služi kot konjenik na severnem bojišču, piše dne 27. marca svoji ženi v Veliki Reki pri Št. Pavlu pri Preboldu:

Nekega jutra zgodaj (ob 5. uri) pride povelje, da mora naš četovodja na patroljo s šestimi jezdec, h katerim sem bil prištet tudi jaz. Hitro osedlamo konje ter odjezdimo pogledat in iskat, kje počiva sovražnik. Jutro je bilo megleno, da se ni videlo dalje kot 50 korakov. Tisto noč se je sovražnik umaknil nazaj, a prav po malem. Še en prijatelj in jaz sva bila poslana 100 korakov naprej. Prišla sva do ruskih okopov, a videla nisva nič sumljivega. Kretila sva na levo od ceste. Sovražnik se je umikal na levo, a bližal se nam je na desni, hoteč nam priti za hrbet ter nas tako ujeti. Vrneva se nazaj do naše patrolje, da naznaniva, kar sva videla. Četovodja pošlje hitro naznanilo glavni četi, mi pa se skupno pomaknemo bližje proti sovražniku.

Zopet jezdiva s prijateljem malo naprej, kar se nekaj zgane pred nama. »Stoj!« pravim tovarišu. »Patrolja kozakov je, močna kakih 20 do 25 mož, a midva sva še predaleč od naših.« Kar se zasliši povelje ruske pehote: »Desno krilo svetlo!« to se pravi: »Desna patrolja stoj!« Takoj se vsul dež krogel na naju. Zvižgale so in se sipale kakor toča, a hvala Bogu, je bilo vse prizadevanje Rusov zastoj, odnesla sva zdrave pete. V divjem begu sva se podala nazaj ter srečno prišla k naši četi. Moj vranec je dobro tekkel. Obljubljal se mu med tekot, če me srečno reši pred Rusi, mu privoščim dobro merico ovsa, kar sem tudi storil iz hvaležnosti do dobre živalice.

Naenkrat dobijo naši poveljniki naznanilo, da se sovražnik na levi pomika za nami. Takoj smo ga napadli s tako silo, da smo ga pogнали nazaj. Korajžno nam je pokazal pete. Pred nami stoji mesto, katero je bilo od nasprotni strani močno obkoljeno od sovražnika. Dobim strogo povelje, paziti, če bi se sovražne čete ponoči začele pomikati proti nam. Z enim mojim tovarišem sva imela službo v noči od 10. do 12. ure. Ker mi je bilo dolg čas, sem šel nekoliko dalje, kot mi je bilo zapovedano. Kar se mi približa neka pošast. Kaj bi neki bilo? Nihče, kot trije Rusi. Prijatelja poklicati mi je nemogoče, ker je sovražnik bližji kot on. Kaj storiti? Vržem se na trebuh in pazim za napetim petelinom. Nič ni čakati, si mislim, naj bo po božji volji: Ti ali pa jaz. Dobro sem pomeril. En pok in še en in zvali se eden izmed Rusov na tla, drugi pa zbeže daleč naprej. Tako sem z dvema streloma pregal sovražnika. Rusi so morali bežati pred enim samim Slovencem. Drugo jutro smo s celo armado oblegali mesto.

Nabor naših državljanov v Švici.

Iz Berna dne 21. marca 1915: Dne 13. f. m. smo bili avstrijski državljani v Švici poklicani k naboru v poslopje tukajšnjega avstroogrškega poslaništva. Naboru je prisostvoval gospod poslanik z dvema uradnikoma in švicarski vojaški zdravnik dr. Collon. Vseh nabornikov nas je bilo kakih 40, največ Dunajčanov, Tirolcev in Čehov, ki se šolajo na tukajšnjih zavodih; Sloveni pa ni bilo razen mene nobenega. Razen par izjem smo bili potrjeni vsi naborniki letnika 1896. in imamo nastopiti službo že dne 15. aprila. Gospodu poslaniku smo izjavili, da z veseljem in ponosom sledimo klicu domovine in cesarja in smo priprav-

ljeni dati svojo kri za zmago in čast domovine. Ta izjava je gospoda poslanika zelo razveselila. Poklonil nam je večji znesek, da skupaj praznujemo današnji naborni dan. To smo tudi storili, potem se pa razšli z željo, da se po zmagoslavni vojni zopet veselo snidemo na švicarski tleh. — Anton Gregorc.

Zobna krema

KALODONT
70 vinarjev.

Velika vsota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna po-
jasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

1 steklenica 20 vinarjev. —
Naročila po povzetju.

POZOR!

Kedor hoče varčevati, naj se obrne na mojo trdiko, v kateri imam še vse blago po stari ceni ter veliko

POZOR!

zalogo čevljev

katero nudim slavnemu občinstvu radi pomanjkanja prostora po nakupni ceni. Se priporočam najvjud, nejo E. WIDMAYER, pri Solcu, za »vodov.

Zaloge v Ljubljani:

A. Šarabon in Mihael Kastner.

Sprejme se spretna

prodajalka

manufakturne stroke, — istotam se sprejme tudi

vajenka

LENASI & GERKMAN, Ljubljana.

ANTON BOČ

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na
Glinah št. 46. Nizke cene!
Točna in solidna postrežba!
Obstoj trdke že čez 50 let.

Naprodaj je

na Gorenjskem pri drž. cesti in blizu železniške postaje in velikih tovarn, prostor na, enonadstropna

hiša s staro vpeljano trgovino,
gostilno, zganjarijo in trafiko pod jako ugodnimi pogoji.

Cena po dogovoru, naslov pri upravnistvu »Slovenca« pod števil. 813. (Znamka za odgovor!)

Nagačenje

vsakovrstnih ptičev in živali v naravnem izdelku prevzema Ferd. Schulz v Spod. Šiški, Kolodvorska cesta št. 149 in 191.

Hiša z vrtom

njivo in kozočem se odda v najem, ozir. prod. Posvetilo stoji na Černetcu, 10 minut oddaljeno od Marije Pomagaj na Brezju, ter je pripravno za kakega obrtnika ali vpokojenca. — Več se izve pri Iv. Bohinec, Ljubno, v. Podnart, Gorenjsko. 811

Kupi se več vagonov

senarPonudbe pod naslovom »mrva« pošto-
ležeče Ježica pri Ljubljani. 787 3Prvo kranjsko podjetje za umetno
steklarstvo in slikanje na steklo**Augusta Agnola**
LjubljanaDunajska cesta št. 13
pri „Figovcu“

se priporoča slav. cerkvenim
predstojništvom kakor p. n.
občinstvu za solidno izvršitev
vsakovrstnega umetnega ste-
klarstva in slikanja na steklo,
za steklarstvo v figuralni in
navadni ornamentalni, stavbo
ter portalno steklarstvo. —
Zaloga steklenega in porcela-
stega blaga vsake vrste, sve-
tilk, zrcal, okvirov za podobe
itd. — Narisi in proračuni na
zahtevo zastoj. — Spričevala
mnogo dovršenih del na raz-
polago. 74

Zahtevajte cenik! 67 Zahtevajte cenik!

Največje priznanje in priljubljenost so si
že pridobili moji patentirani**spominski prstani**

ker so resnično najtrajnejši vojni spomin
ter najprimernejši za raznovrstna darila.
Na mnogobrojna vprašanja vljudno na-
znanjam, da se isti dobe le pri meni ter
blagovolite zahtevati brezplačni cenik.

5% za »Rdeči križ«.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec
Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.**M. Rosner & Co.**

v Ljubljani

veležganijska sadija in tovarna likerjev
priporoča

v svoji lastni žganijski kuhane izdelke i. s.

Slivovko

Brinjevec

Hruševac

Tropinovec

pristnost jamčena

Vermut - vino

najboljše kakovosti

ugodne cene

vzorci na razpolago

10 letna garancija 3 milijone za v rabi!

**Gritzner-
šivalni stroji**

najboljši in dosedaj nedosežni v trpežno-
sti za rodbinsko in obrtno rabo, siva, veze
(štika), krpa (maši) nogavice in perilo. Pouk
brezplačen v hiši. Najkrajša oprema.
Primerna prilagoditvena darila.

Edina tovarniška zaloga šivalnih strojev

Josip PetelincLjubljana, za vodo, blizu frančiškanskega
mostu, levo, 3 hiša. 529**Lepo moderno stanovanje**

obstoječe iz 8 sob, 2 kabinetov ter vseh priteklin,
se odda takoj ali za avgustov termin. V dotični
hiši se odda tudi majhen 827

lokal

za takoj. Natančneje se polze: Resljeva cesta 7.

KOSE!

Kdor hoče imeti

KOSE!**KOSO**

s katero se ni treba mučiti ter se z enkratnim klepanjem kosi z lahkoto vsake
vrste travo celi dan, naj se obrne na trdko

J. KRAŠOVIC V ŽALCU

katera je prevzela že lanske leto edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka
„Poljedelsko orodje“ in jih tudi več tisoč razpečala.

Pri naročilu 10 kom. se doda 1 kom. brezplačno. Za dobro kakovost kos se jamči.

KOSE!

Cenik na zahtevo brezplačno! 696

KOSE!**Kranjska deželna podružnica v Ljubljani**

n. a. dež. življ. in rentne, uozg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživlje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska, nozgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1913. K 170.217.149—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17
V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane
podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica
za nakup in prodajo zemljišč in posestev**VALENTIN ACCETTO**

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico.
Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbiro. 249 Tajnost jamčena.*Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.**Mizarstvo.*

Popolna spalna
oprava za 2 osebi
zgotovljena iz tu-
ali inozemskega
oreha ali hrasta z
marmorjem in og-
ledalom

Zaloga otroških
vozičkov.Cene
konkurenčne.

Blago solidno.

350 A

J. Pogačnik

Ljubljana, Marije Terezije cesta 13-18.

Sprejme se takoj

trgovski sotrudnik

vojašine prost, kateri bi bil tudi zmožen
samostojno voditi detajlno manufakturno
trgovino (izurjen prodajalec).

Istotam se sprejme

vajenec

iz dobre hiše, s potrebno šolsko izobrazbo,
zdrav in močan. Vstop takoj. — Kje, pove
upravnistvo tega lista pod naslovom: »A.
G. 1090, 672. «

Za pohištvene mizarje!

Moj novo izdani ilustr. cenik let-
nika 1915 se pošlje na zahtevo mi-
zarjem in p. n. starim odjemalcem
ter je zanimiv za vsakogar in dober
pripomoček pri sestavi proračunov.

Adolf Schön,

velika zaloga vseh v mizarstvo stroko

spadajočih potrebščin

Praga, trg sv. Václava 53.

Najstarejša slovenska tiskarna te stroko.

Obstoji že nad 38 let

ANNA HOFBAUER

imejateljica zaloga cerkvena oblika in orodja

Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti pred. duhovščini ter sl. ob-
činstvu, da izdeluje natančno po naročilu
in predpisih vsakovrstne bandere, balda-
hine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike,
velume, albe, koretilje, prte itd. itd., sploh
vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno
ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo
tudi naročila na vozeje, prenavljanje
stare oblike ter sploh vsa popravila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenejšo posredbo, prosil, da
se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo tiskarno.**Kranjska deželna vinarska zadruga**
v Ljubljani (deželni dvorec.)

Opozarjamo slavno občinstvo in tiste še po-
sebno, ki se interesirajo za prava domača razno-
vrstna namizna in desertna vina, in sicer

Belokranjc, Dolenc in Vipavc.

Vina so zajamčeno pristna, tako, da jih tudi ča-
stita duhovščina zanesljivo rabi za sv. maše.

Vina se oddajajo od 56 l dalje. Desertna v
butelkah. Postrežba točna in solidna, cene nizke,
posebno, ker Deželna vinarska zadruga ne stremi
po dobičku, ampak da povzdigne promet domačih
vin kolikor mogoče. 2332

O kakovosti vin se lahko osak-
do prepriča v Unionski kleti v
Ljubljani, kjer se točijo vina sa-
mo Deželne vinarske zadruge.

Sprejme se

VOZNIK

z dolgotrajnimi spričevali, ki bi vozil tu-
di tovarno blago, proti dobri plači. Vpra-
ša naj se pri upravi lista pod št. 658.

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“

M. LEUSTEN

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožeta jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje
najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže

Doršev med. ribje olje ugod. okusa, lahko

steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za laso, ki okrepu-

preprečuje izpadanje las. Cena steklenici

z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melasine ustna in zobna voda deluje

gnobno proti zoboboli in gnjilobi zob, utrdi

diesno in odstranjuje neprijetno sapo iz

ust. — Steklenica 1 K. 3228

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil,

katera se priporočajo po raznih časopisih in

cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.

razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata EberlTrgovina oljnatih barv,
laka in firneža**Crkoslikarija**Slikarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union
Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristne-
ga lanenega olja.Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. — Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Oljnate barve, najboljše

vrste fačadne barve,

vremensko neizpremen-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Predmete in potrebščine

za žgalno in briljantno
slikanje.Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.